

TWEEDE
BESTUURSRAPPORTAGE
2020

GEMEENTE
**WEST
BETUWE**

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Leeswijzer	4
1. Bestuurlijke hoofdlijnen	5
2. Financiële hoofdlijnen	16
3. Toelichting op de afwijkingen	21
4. Actualisatie risico's	38
5. Onderhoud kapitaalgoederen (technische wijzigingen)	40
6. (Restant) kredieten	40
Bijlage 1 Toelichting Gemeentefonds Septembercirculaire 2020	41

Voorwoord

Inwoner komt van rechts

We presenteren aan u de tweede bestuursrapportage van 2020. Aan de kleur van het stoplicht ziet u hoe een programma ervoor staat. Dit is een methode die voor zich spreekt en die aanspreekt. Het stoplicht staat ook symbool voor onze visie dat de inwoner van rechts komt.

Coronacrisis

Nu het najaar is, kunnen we voorzichtige conclusies trekken. Bij de eerste rapportage gaven we al aan dat de coronacrisis de dagelijkse bedrijfsvoering behoorlijk heeft verstoort. Ook in de afgelopen maanden lag de focus van de ambtelijke organisatie bij deze crisis. Met goede aandacht en duidelijke communicatie proberen we de gevolgen voor de samenleving te beperken.

Op koers

Met de juiste prioriteiten gaan ook andere diensten en projecten door. Dat betekent dat sommige projecten vertraging oplopen. Toch liggen we nog steeds bij het overgrote deel goed op koers. Een prestatie die alleen mogelijk is dankzij de inzet van onze betrokken en gedreven ambtenaren. Opgaves die niet kunnen wachten, geven we voorrang. Dit zijn onder andere de harmonisaties van beleid. Deze moeten voor het einde van dit jaar gereed zijn.

Positief

De prognose laat zien dat we dit jaar financieel gezien positief afsluiten. Dit komt met name door incidentele inkomsten. Er zijn wel structurele overschrijdingen op de budgetten. Het positieve resultaat is wel met voorbehoud van onvoorziene tegenvallers in het najaar.

Samen zetten we onze schouders eronder. We blijven waakzaam, voor elkaar en voor een mooi financieel resultaat.

West Betuwe, oktober 2020

College van burgemeester en wethouders

Leeswijzer

De P&C-cyclus is in beginsel, het woord cyclus zegt het al, elk jaar hetzelfde. Met het vaststellen van de begroting 2020 heeft de raad de (financiële) kaders voor het begrotingsjaar 2020 vastgesteld.

De tweede Bestuursrapportage is een rapportage over de tweede vier maanden (mei tot en met augustus) van 2020. Bij de eerste Bestuursrapportage hebben we de begroting gewijzigd. In deze rapportage geven wij inzicht in de uitvoering van de gewijzigde Begroting 2020 en in de (meerjarige) financiële afwijkingen die wij verwachten ten opzichte van de gewijzigde begroting. Dat betekent dat we in deze rapportage alleen de verwachte mee- en tegenvallers ten opzichte van de gewijzigde begroting presenteren doorgetrokken (geëxtrapoleerd) naar 31 december 2020 (verwacht jaarrekeningresultaat).

Deze rapportage leidt tot een begrotingswijziging. De voorgestelde begrotingswijzigingen zorgen ervoor dat de beleidsdoelen kunnen worden gerealiseerd.

Bestuurlijke hoofdlijnen

In de bestuurlijke hoofdlijnen (hoofdstuk 1) gaan wij in op de voortgang van de in de begroting 2020 vastgestelde doelen en resultaten voor 2020.

Conform de opzet van de begroting wordt per programma door middel van een stoplicht aangegeven wat de status is van de realisatie van de doelen en resultaten vanuit de Programmabegroting 2020. De legenda van het stoplicht is als volgt:

- Groen gerealiseerd in 2020
- Oranje uitvoering ligt op schema
- Rood wordt niet gerealiseerd in 2020

Financiële hoofdlijnen

In de financiële hoofdlijnen (hoofdstuk 2) presenteren wij het financiële meerjarenbeeld volgend uit de mee- en tegenvallers die in deze rapportage worden gepresenteerd.

Toelichtingen op de afwijkingen

De begroting 2020 bestaat uit tien beleidsprogramma's. In hoofdstuk 3 gaan we per programma in op de financiële ontwikkelingen, waarbij we per substantiële ontwikkeling uitleggen waarom deze mee- of tegenvaller zich voordoet. Een substantiële ontwikkeling is een mee- of tegenvaller van minimaal 10.000 euro. Per programma lichten wij dus alleen die afwijkingen toe die in minimaal één van de jaren 2020-2024 10.000 euro of hoger zijn. Afwijkingen kleiner dan 10.000 euro lichten wij niet apart toe.

1. Bestuurlijke hoofdlijnen

Voortgang speerpunten

Programma 1 Bestuur en Ondersteuning

In verbinding met kernen staan en ruimte bieden voor initiatieven vanuit de samenleving.	
In 2020 heeft 50% van de kernen in de gemeente een kernagenda (inclusief activiteitenplan) met daarin de op te pakken vraagstukken voor de betreffende kern.	
We zijn met 11 van de 26 kernen in gesprek over de kernagenda. De daaraan gekoppelde bewonersavonden kunnen niet allemaal in fysieke zin doorgaan vanwege COVID-19. We onderzoeken nu de mogelijkheden voor een andere invulling van deze bewonersavonden.	
In 2020 worden leefbaarheidsinitiatieven maximaal ondersteund door de gemeente; minimaal 85% van het leefbaarheidsbudget 2020 (programma 7) is benut.	
Vanwege COVID-19 zijn er minder aanvragen binnenkomen dan verwacht. Afhankelijk van de mogelijkheden in de loop van het resterende jaar kan een inhaalslag plaatsvinden.	
Verbeteren van de dienstverlening.	
Plan van aanpak voor verbeterpunten uit 0-meting klanttevredenheid 2019 in 1e kwartaal 2020	
Het plan van aanpak stellen wij in het vierde kwartaal 2020 op.	
Hogere waardering voor klanttevredenheid in 4e kwartaal 2020 in vergelijking met de 0-meting uit 2019	
In 2019 heeft er geen 0 meting plaatsgevonden. In het 3e kwartaal 2020 hebben we meegedaan aan de burgerpeiling "Waar staat je gemeente".	
Versterken communicatie.	
Onderzoek naar bereik en waardering gemeentekanalen (nulmeting) in 1e kwartaal 2020	
De 0-meting vindt in het 3e kwartaal 2020 plaats.	

Programma 2 Veiligheid

Het opzetten van een eigen handhavingsorganisatie voor West Betuwe.	
De boa's zijn aangesteld bij de gemeente in de eerste helft 2020.	
Een deel van de nieuwe boa's is aangenomen. Voor de resterende formatie loopt momenteel een wervingsprocedure. De verwachting is dat in 2020 de boa's zijn aangesteld.	
Verwerking van de actiepunten uit Integraal Handhavingsbeleid (4e kwartaal 2019) in de werkwijze van de boa's in 1e kwartaal 2020.	
Uiteindelijk is het handhavingsbeleid vastgesteld in het tweede kwartaal van 2020. De verwachting is dat in het vierde kwartaal de actiepunten uit het Integraal Handhavingsbeleid in de werkwijze van de boa's is verwerkt.	
Tijdelijk cameratoezicht bij overlast en vandalisme.	
Evaluatie cameratoezicht Merwede Lingelijn (MLL) en besluitvorming tot het wel of niet beëindigen van het live uitlezen beelden met ingang van 2021, in 2e kwartaal 2020.	
De schriftelijke evaluatie is gereed, deze moet nog besproken worden met de lokale driehoek (Burgemeester, Politie en OM) en afhankelijk daarvan met de stuurgroep van de MLL.	
Opstellen toetsingskader cameratoezicht gemeente West Betuwe in 3e kwartaal 2020.	
We verhogen het ondermijningsbewustzijn en de weerbaarheid in- en extern	
Het doorontwikkelen van de bestaande overlegstructuur tot een permanente structuur.	
De regionale portefeuillehouder burgemeester De Boer (gemeente Buren) brengt in het Districtelijk Veiligheidsoverleg dat de Gezagsdriehoek De Waarden graag de samenwerking met het IGP (Intergemeentelijk projectbureau 'Aanpak ondermijningscriminaliteit') voortzet (eventueel op basisteamniveau). De definitieve besluitvorming wordt voorbereid.	
In het 1e kwartaal 2020 zijn de boa's getraind in het herkennen van ondermijningsactiviteiten en zijn afspraken gemaakt met politie en OOV over de aanpak op ondermijning.	
In verband met COVID-19 is de training uitgesteld naar 10 november 2020.	

Programma 3 Verkeer en vervoer

Duurzaam wegenonderhoud met veiligheid als uitgangspunt.	
Vaststelling wegenonderhoud met veiligheid als uitgangspunt.	
Harmoniseren van het mobiliteitsbeleid en de doorvertaling van de doelen en ambities hieruit naar wensbeelden en maatregelenpakketten.	
Beeldvormende bijeenkomst mobiliteitsprogramma gemeenteraad, inwoners, ondernemers en overige betrokkenen in 3e kwartaal 2020.	
De beeldvormende bijeenkomst over wensbeelden is in overleg met de griffie gepland in november.	
Vaststellen mobiliteitsprogramma 1e kwartaal 2021.	
De besluitvorming van het mobiliteitsprogramma ligt op schema, in het vierde kwartaal van 2020 staat een oordeelsvormende bijeenkomst met de raad gepland, vaststelling is voorzien in februari of maart 2021.	
Lobby tegengaan sluipverkeer A2 en A15.	
Het maken van (financiële) afspraken met andere overheden over het tegengaan van sluipverkeer door de kernen Waardenburg en Beesd voor de korte termijn in het 3e kwartaal 2020.	
Door de COVID-19 crisis is het verkeersbeeld ingrijpend gewijzigd. Er is weinig tot geen sluipverkeer op onze wegen. Hoe zich dit gaat ontwikkelen is niet duidelijk, daardoor is het op dit moment niet mogelijk om afspraken hierover te maken.	
We monitoren het sluipverkeer door Est en Geldermalsen in het 3e kwartaal 2020.	
De COVID-19 crisis leidt tot een afwijkend verkeersbeeld, waardoor betrouwbare verkeersmetingen in 2020 niet mogelijk zijn. Zodra het verkeer zich heeft hersteld plannen we een verkeerstelling en/of kentekenonderzoek in. Naar verwachting kan dit weer het 2e kwartaal van 2021.	
Top 5 fietsknelpunten oplossen	
Realisatie ontbrekende fietsschakel Waalbandijk Waardenburg in 2e kwartaal 2020.	
De voormalige gemeente Neerijnen heeft samen met ProRail besloten de overweg te vervangen door een onderdoorgang. Wijzigingen aan de zijde van ProRail en stikstofproblemen vertragen de start. Uitvoering volgt tussen 4e kwartaal 2020 en 1 juni 2021.	
De (financiële) afspraken met de provincie over uitvoering maatregelen overige 4 fietsknelpunten vastleggen in 3e kwartaal 2020.	
Voor de rotonde met de Zeiving zijn financiële afspraken gemaakt. De overige 3 fietsknelpunten liggen aan de N327. De provincie loopt vertraging op in de voorbereiding van dit project. Hierdoor is ook het maken van afspraken vertraagd met ongeveer één jaar.	

Programma 4 Economie

Harmonisatie bedrijventerreinenbeleid.	
Besluitvorming bedrijventerreinenbeleid/RPB in het vierde kwartaal 2020	
Het RPW (voorheen RPB) stelde de raad in april 2020 vast. Voor het bedrijventerreinenbeleid wordt een beeldvormende avond voorzien in het eerste kwartaal 2021. We verwerken de resultaten van deze avond en bieden naar verwachting uiterlijk tweede kwartaal 2021 het RPW aan de raad aan ter besluitvorming.	
Harmonisatie Economische Beleidsvisie	
Economische Beleidsvisie gereed in het 4e kwartaal 2020 voor bestuurlijke besluitvorming	
Een beeldvormende raad wordt voorzien in het eerste kwartaal 2021. We verwerken de resultaten van deze avond en bieden naar verwachting uiterlijk tweede kwartaal 2021 de economische beleidsvisie aan de raad aan ter besluitvorming.	
Onderzoek naar gratis en gereguleerd parkeren in hele gemeente.	
Afronden onderzoek naar gratis en gereguleerd parkeren in hele gemeente in 2e kwartaal 2020	
In het kader van de COVID-19 crisis is het lastig om een volledig onderzoek uit te voeren. In het eerste en tweede kwartaal waren veel winkels en horecabedrijven dicht. Daarom schuiven wij dit onderzoek door naar het vierde kwartaal.	
Besluitvorming over het al dan niet afschaffen van betaald parkeren in 3e kwartaal 2020.	
Het onderzoek naar het afschaffen van betaald parkeren is doorgeschoven naar het vierde kwartaal. Besluitvorming vindt plaats in het eerste kwartaal 2021.	
Standplaatsenbeleid in combinatie met detailhandelsbeleid.	
Vaststellen Standplaatsenbeleid in combinatie met detailhandelsbeleid in het eerste kwartaal 2020	
Het standplaatsenbeleid is vastgesteld. Het detailhandelsbeleid bereiden we voor. Een beeldvormende raad wordt voorzien in het eerste kwartaal 2021. We verwerken de resultaten van deze avond en bieden naar verwachting uiterlijk tweede kwartaal 2021 het detailhandelsbeleid aan de raad aan ter besluitvorming.	

Programma 5 Onderwijs

Koppelen (praktijk)onderwijs aan het lokale bedrijfsleven.	
Er is halfjaarlijks overleg met het Regionaal Werkbedrijf en het Platform Onderwijs en Arbeidsmarkt.	
Monitoring van aantal vroegtijdige schoolverlaters.	
Nieuwbouw, renovatie en verduurzaming schoolgebouwen.	
Start uitvoering verduurzamingsacties uit het nieuwe Integraal Huisvestingsplan die gepland staan voor 2020.	
Voor vijf scholen zijn de onderzoeksrapportages bijna gereed. Op basis van deze rapportages bepalen we welke maatregelen er genomen worden.	
Het projectmatig voteren van kredieten voor noodzakelijk nieuwbouw van scholen.	
We zijn gestart met de voorbereidingen van de projecten Integraal Kindcentrum Buurmalsen-Tricht, Jan Harmenshof en Oranje Nassau.	
Terugdringen laaggeletterdheid en stimuleren digitale voorzieningen.	
De resultaten van het onderzoek naar uitgiftepunten bieden we in het 2e kwartaal 2020 aan de gemeenteraad aan.	

Programma 6 Sport, Cultuur en Recreatie

Duurzame sportvoorzieningen en dorpshuizen.	
Vaststellen visie Maatschappelijk vastgoed op faciliteren onderhoud, vernieuwen en verduurzamen van accommodaties voor verenigingen en dorpshuizen in derde kwartaal 2020.	
Een visie op het gebruik en de gewenste doelstellingen van Maatschappelijk vastgoed is noodzakelijk om te komen tot een afgewogen visie op onderhoud, vernieuwen en verduurzamen. De visie op dorpshuizen en MFC's komt 4e kwartaal 2020, evenals de visie Vastgoed.	
Linge bereikbaar voor elke kern.	
De raad informeren over het vastgesteld uitvoeringsplan in het derde kwartaal van 2020.	
Het vastgesteld uitvoeringsplan is mede afhankelijk van wat de raad beschikbaar stelt tijdens de begroting. Hierna maken wij een definitief uitvoeringsplan en bieden wij dit ter informatie aan de raad aan.	
Stimuleren zwemdiploma voor alle jonge inwoners en doelgroepen die van huis uit het zwemmen niet machtig zijn.	
Vaststellen uitvoeringsregeling voor in ieder geval minima en statushouders.	
Vergroten leefbaarheid door inzet (geharmoniseerd) subsidiebeleid.	
Afhankelijk van het stappenplan (inclusief scenariokeuze) dat in 2019 door uw raad wordt vastgesteld, starten we in het 1e kwartaal 2020 met het opstellen van het beleid.	
Besluitvorming geharmoniseerde subsidieverordening en -beleid in 2e kwartaal 2020 (inclusief mogelijke financiële ondersteuning en OZB-compensatie voor dorpshuizen met een brede maatschappelijke inzet in 1e kwartaal 2020).	

Programma 7 Sociaal Domein en Volksgezondheid

Beschermd wonen en maatschappelijke opvang als onderdeel van het zijn van inclusiegemeente.	
Vaststellen van lokale en regionale uitvoeringsplannen op basis van de Regionale opgaven beschermd wonen en maatschappelijke opvang in het 2e kwartaal 2020	
In april hebben wij u geïnformeerd via een raadinformatienota over de ontwikkelingen rondom de voortgang van de decentralisatie Beschermd Wonen en Maatschappelijke opvang. Op 30 september is een informatieve regionale raadsbijeenkomst georganiseerd voor Rivierenland met als vervolgstap het aanbieden van regioplan in het vierde kwartaal.	
Er hebben in 2020 minimaal drie bijeenkomsten plaatsgevonden met ervaringsdeskundigen in het kader van inclusie.	
Geharmoniseerd beleid Schuldhulpverlening.	
Besluitvorming beleid schuldhulpverlening in 4e kwartaal 2020.	
De verschillende plannen en ideeën op het gebied van preventie en beleid sociaal domein vormen input voor het beleidsplan. Deze input komt van externe partijen en onze eigen schuldhulpverleners.	
Integrale samenhang Wmo, Jeugdzorg en Participatie.	
Er heeft een evaluatie plaatsgevonden van de uitvoering Klantprofiel 4 Sociaal domein in het tweede kwartaal 2020.	
Door COVID-19 neemt de doorlichting van het KP4-bestand meer tijd in beslag dan gepland, waardoor ook de evaluatie KP4 in planning doorschuift.	
Besluitvorming over een Integraal beleidsplan Wmo, Jeugdzorg en Participatie in het vierde kwartaal 2020.	
Het integraal beleidsplan bieden wij in het vierde kwartaal 2020 aan uw raad aan.	
Vergroten participatie van jongeren in leefbaarheid.	
Vaststellen plan van aanpak jongerenparticipatie in 1e kwartaal 2020.	

Programma 8 Duurzaamheid en Milieu

Beleids- en beheerplan bomen harmoniseren.	
Een analyse van het vigerend beleid en beheer met het in beeld brengen van verschillen en vervangingsopgaven van (niet duurzame) bomen die het einde van de levenscyclus naderen of bereikt hebben. Afronding in 3e kwartaal 2020.	
Het opstellen van een beleidsplan waarin kapbeleid, inrichtings- en vervangingsbeleid, zorgplicht, kansen rondom klimaatadaptatie en kosten zijn vertaald. Afronding in 4e kwartaal 2020.	
De raad stelde het beleidsplan op 7 juli jl. vast. In het derde en vierde kwartaal maken we het onderliggende beheerplan.	
Beleids- en beheerplan groen harmoniseren.	
Een analyse van het vigerend beleid met bepaling van boven- en ondergrens (bandbreedte), afgezet tegen ambities uit koepelnota ibor, in 2e kwartaal 2020.	
Besluitvorming beleids- en beheerplan groen in 4e kwartaal 2020.	
De raad stelde het groen beleidsplan op 7 juli jl. vast. In het derde en vierde kwartaal maken we de onderliggende beheerplannen.	
Energieneutraal in 2030.	
Opstellen warmtetransitievise in het 4e kwartaal 2020 waarin staat welke wijken/kernen wanneer van het gas af gaan.	
Uit ervaringen van andere regiogemeenten blijkt het opstellen van die Warmtetransitievise (WTV) nogal wat haken en ogen te hebben. Met het naar achteren schuiven van de planning hopen we bij het opstellen van de WTV West Betuwe met de ervaringen van andere gemeenten ons voordeel te doen. Wettelijk gezien hoeven we pas eind 2021 een Warmtetransitievise gemaakt te hebben.	
In het kader van de regionale energiestrategie, als West Betuwe een bijdrage leveren aan het regionale bod voor verduurzaming.	
Klimaat en ruimtelijke adaptatie.	
Analyse uitvoeren op de resultaten van de stresstest in 1e kwartaal 2020.	
Wij hebben het eerste verdiepingsonderzoek over het thema "Hitte" geanalyseerd. De tweede analyse "wateroverlast" en derde analyse "droogte" worden uitgevoerd. De resultaten uit de verdiepingsonderzoeken gebruiken we als input voor het opstellen van een maatregelenprogramma. Afronding van de analyses verwachten we eind 2020.	
Organiseren van cursussen klimaatadaptie (kennisspoor voor bestuurders en ambtenaren). In 1e kwartaal 2020 (dit is een continu proces).	
We hebben drie trainingssessies georganiseerd. De sessie voor het sociaal domein is uitgesteld door de COVID-19 crisis. Zodra de situatie het weer toelaat organiseren we deze training alsnog. De bestuurderstrainingen via de Regio van 6 april gingen ook niet door vanwege COVID-19. Dit halen we op een later moment in. Middels een nieuwsbrief en meerdere videoboodschappen brengen we bestuurders op de hoogte van het proces.	

Programma 9 Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke vernieuwing

Beleid huisvesting seizoenarbeiders en arbeidsmigranten.	
Inventarisatie omvang en knelpunten huisvesting bij logistiek en agrarische bedrijven in 1e kwartaal 2020.	
Besluitvorming beleidsnota in het 2e kwartaal 2020.	
<p>Uit de inventarisatie bleek dat de problematiek groter was dan verwacht. Vandaar dat we eerst een tussenstap maakten met een plan van aanpak door ons college. Daarna volgt het opstellen van een beleidsplan. Besluitvorming over een beleidsplan zal in januari 2021 plaatsvinden.</p>	
Harmonisatie nota grondbeleid.	
Vaststellen nota grondbeleid in tweede kwartaal 2020.	
Invoering Omgevingswet.	
Besluitvorming 'Omgevingsvisie' in 4e kwartaal 2020.	
<p>In november 2020 behandelt de raad de uitgangspunten van de omgevingsvisie en de gemeentelijke prioriteiten. Beiden dienen als hoofdlijn voor de omgevingsvisie. In 2021 volgt het participatietraject waarna de formele vaststelling van de Omgevingsvisie West Betuwe plaats vindt in het vierde kwartaal 2021.</p>	
Woningbouw naar behoefte.	
Opstellen woningbouwprogramma West Betuwe in 1e kwartaal 2020.	
<p>De gemeenteraad is in maart van dit jaar in een informatienotie op de hoogte gesteld van de stand van zaken met betrekking tot het gemeentelijk woningbouwprogramma. De oude programma's van de drie fusiegemeenten zijn samengevoegd. Nieuwe verzoeken zijn nog niet opgenomen. Deze toetsen we aan de hand van een afwegingskader, dat op 21 april 2020 is vastgesteld door ons college. In het begin van het vierde kwartaal leggen we alle verzoeken ter besluitvorming voor aan het college. Verzoeken waarover een positief besluit wordt genomen, nemen we op in het woningbouwprogramma. Deze bieden we ter informatie aan de raad aan in het vierde kwartaal. Het woningbouwprogramma maakt deel uit van de woonvisie die we in december aan de raad ter vaststelling aanbieden.</p>	
Vaststelling woonvisie door gemeenteraad in 2e kwartaal 2020.	
<p>Het college stelde op 21 april de startnotitie voor de woonvisie vast. Daarin is opgenomen dat de woonvisie in het derde kwartaal van 2020 gereed is voor besluitvorming. Vaststelling in de raad staat gepland voor december. Het voornemen om voor de zomervakantie al een informerende bijeenkomst voor de raad te organiseren is niet doorgegaan vanwege de COVID-19 crisis. Een beeldvormende avond vond plaats op 8 september.</p>	

Programma 10 Financiering en Algemene dekkingsmiddelen

Financiële huishouding van West Betuwe is en blijft op orde.	
Vaststelling planning & control-producten volgens de P&C cyclus 2020.	
De jaarrekening 2019, de eerste bestuursrapportage 2020 en de Kadernota 2020 zijn volgens planning op 7 juli 2020 door de gemeenteraad vastgesteld. De tweede bestuursrapportage 2020 en de begroting 2021 boden wij u conform de planning aan. De laatste begrotingswijziging bieden wij u aan voor uw raadsvergadering van december 2020.	
Uiterlijk in het 2e kwartaal 2020 inzicht in de liquiditeitsprognose en het benodigde weerstandsvermogen.	
Inzicht in beheer gemeentelijk vastgoed en structurele lasten.	
Uiterlijk in het 4e kwartaal wordt de beleidsnota Gemeentelijk vastgoed (niet zijnde maatschappelijk vastgoed of onderwijs) vastgesteld.	
De nota vastgoed bieden wij in het vierde kwartaal aan de raad aan ter besluitvorming.	
Transparantie over de gemeentelijke uitgaven.	
Infographic over de jaarrekening 2019 medio 2020 beschikbaar.	
Infographic bij de tussentijdse rapportages vanaf de eerste bestuursrapportage 2020.	

Paragraaf Bedrijfsvoering

Centrale huisvesting buitendienst.	
Besluitvorming raad over ontwerp en beschikbaar stellen krediet 1e kwartaal 2020	
Begin dit jaar ondertekenden wij de intentieovereenkomst met de Provincie Gelderland. Wij werken op dit moment aan de afronding van het programma van eisen en de samenwerkingsovereenkomst. Onderdeel van de uitwerking zijn het investeringsvolume, de verdeling van de kosten, eigendom en exploitatie. De besluitvorming hierover inclusief de kredietaanvraag is voorzien voor het eerste kwartaal van 2021.	
Aanbesteding en start werkzaamheden 2e kwartaal 2021	
Na de besluitvorming in het eerste kwartaal van 2021 starten we met de architectenselectie en het ontwerpproces. Daarna volgt de aanbesteding en start bouw, naar verwachting in het vierde kwartaal van 2021.	
Evaluatie BWB	
Een beschikbaar evaluatierapport in het 4e kwartaal 2020	
Van tijdelijke huisvesting naar een definitief centraal onderkomen.	
Kredietvoting voor definitieve huisvesting in 2e kwartaal 2020.	
Op dit moment loopt het ontwerp voor de verbouwing en bereiden we de tijdelijke huisvesting tijdens de bouwperiode voor. De accountant heeft een positief advies gegeven over de voorlopige kostenopzet. Bij de 1e bestuursrapportage heeft u een aanvullend krediet beschikbaar gesteld voor de ontwerpfase. De definitieve kredietaanvraag bereiden wij voor, voor de raadsvergadering van december 2020.	
Start uitvoering bouwwerkzaamheden in 3e kwartaal 2020.	
Wij ronden de architectenselectie in het 2e kwartaal af. Op het moment van opstellen van deze rapportage is de architect samen met ons gestart met het voorontwerp. Hierna kan de aanbesteding starten. De daadwerkelijke bouw start vervolgens uiterlijk 2e kwartaal 2021.	

2. Financiële hoofdlijnen

Deze bestuursrapportage geeft inzicht in de uitvoering van de begroting bij ongewijzigd beleid, er worden dus geen beleidsmatige keuzes in voorgesteld. De rapportage geeft de onvermijdelijke mee- en tegenvallers weer die zich voordoen of worden voorzien bij het uitvoeren van het door de gemeenteraad vastgestelde beleid.

Wanneer de gemeenteraad de begroting vaststelt, wordt daarmee formele goedkeuring gegeven tot het doen van uitgaven in het eerste jaar. Met de vaststelling van de Programmabegroting 2020 is dus goedkeuring gegeven tot het doen van uitgaven in 2020. De begroting bevat daarnaast de meerjarenbegroting over de jaren 2021 tot en met 2023, welke ter kennisname naar de raad is gegaan. Hieruit volgt logischerwijs dat dit ook geldt voor begrotingswijzigingen. Dit betekent dat met het vaststellen van de tweede Bestuursrapportage 2020 alleen het lopende jaar 2020 wordt geautoriseerd. De rapportage geeft dus niet alleen inzicht in de uitvoering van de begroting in het lopende jaar, maar geeft afwijkingen ten opzichte van de begroting in de jaren 2020-2023. Daarnaast is de jaarschijf 2024 toegevoegd, omdat jaarlijks in het voorjaar de begroting wordt geëxtrapoleerd ten behoeve van de Perspectiefnota 2020 als voorbereiding op de (meerjaren)-begroting 2021-2024.

De budgettaire gevolgen van deze rapportage zijn bepalend voor de budgettaire ruimte die het college en de gemeenteraad hebben om het coalitieakkoord uit te voeren. Uiteraard betekent dit niet dat niet scherp is gekeken of de ingediende afwijkingen daadwerkelijk onvermijdelijk zijn. In geval van tegenvallers is het mogelijk om richting het einde van het jaar bij te sturen. Het college heeft met inachtneming van de begrotingsregels getracht zoveel mogelijk knelpunten in de uitvoering op te vangen; alleen de onvermijdelijke tegenvallers die niet kunnen worden gecompenseerd of waarvan nog niet zeker is of deze kunnen worden gecompenseerd zijn opgenomen in deze rapportage.

2.1 Het financiële beeld

Het startpunt van deze rapportage is het saldo van de Eerste Bestuursrapportage en de concept primitieve Begroting 2021-2024. Na de Eerste Bestuursrapportage hebben zich onvermijdelijke mee- en tegenvallers voorgedaan die zijn verwerkt in deze rapportage. Ook zijn raadsbesluiten met financieel effect verwerkt die voldoen aan de 3 x 0 (onvoorzien, onuitstelbaar, onvermijdbaar). Het financiële beeld laat zien dat de mee- en tegenvallers per saldo leiden tot een negatief effect in alle jaren en vanaf 2022 een negatieve budgettaire ruimte. Het is belangrijk dat we meerjarig een reëel en structureel evenwicht krijgen, zoals volgt uit de voorschriften van het Besluit Begroten en Verantwoorden (BBV). Hieraan schenken we aandacht in het afzonderlijke project 'West Betuwe financieel in evenwicht'.

Begrotingsjaar	2020	2021	2022	2023	2024	I/S
-						-
Saldo eerste Bestuursrapportage	3.056					
Saldo Primitieve begroting 2021-2025		1.700	-1.233	-1.897	-2.522	
Saldo (voor mutaties Tweede Bestuursrapportage 2020)	3.056	1.700	-1.233	-1.897	-2.522	
Financieel effect overige mee- en tegenvallers	-1.800	-1.164	-1.097	-1.786	-1.724	I/S
Budgetneutrale aanpassingen	0	0	0	0	0	I/S
COVID-19	-529	0	0	0	0	I
Totaal mutaties	-2.328	-1.164	-1.097	-1.786	-1.724	
Saldo/beschikbare ruimte	728	536	-2.330	-3.683	-4.246	

Mee- en tegenvallers

Op basis van nieuwe inzichten, externe factoren of de uitvoering in dit jaar is het nodig om de begroting bij te stellen om het door de gemeenteraad vastgestelde beleid uit te kunnen voeren. Uiteraard is in het geval van tegenvallers scherp gekeken of sprake is van een onvermijdelijke tegenvaller of dat met inachtneming van de begrotingsregels een oplossing kan worden gevonden binnen de beschikbare budgetten.

Hieronder volgt een overzicht van de mee- en tegenvallers. De mee- en tegenvallers doen zich voor in verschillende programmaonderdelen. Daar waar het gaat om substantiële afwijkingen (minimaal 10.000 euro op programmaonderdeelniveau) lichten wij deze toe in hoofdstuk 3.

Begrotingsjaar	2020	2021	2022	2023	2024	I/S
Programma 1						
Vergoeding raadsleden	-29.974	0	0	0	0	I
Verhuiskostenvergoeding Burgemeester	-10.018	0	0	0	0	I
Lasten wethouders	-17.403	0	0	0	0	I
Wachtgelden gewezen wethouders	80.800	0	0	0	0	I
Regio Rivierenland (resultaatbestemming 2019)	12.712	0	0	0	0	I
Kantoorkosten	26.000	0	0	0	0	I
Inkoop Ondersteunend Systeem	-11.500	0	0	0	0	I
Ambtsketen Burgemeester	-20.000	0	0	0	0	I
Programma 3						
Dijkversterking	119.000	209.000	0	0	0	I
Energie Openbare Verlichting	-65.000	-32.000	0	0	0	I
Leges aanleg kabels nutsbedrijven	47.450	0	0	0	0	I
Programma 4						
Fruittech campus	-325.000	0	0	0	0	I
Programma 5						
Afronding terrein Brede School Herwijnen	-15.000	0	0	0	0	I
Programma 6						
Bestrijding invasieve exoten	-10.000	0	0	0	0	I
Hogere kosten bomenonderhoud DVO Avri	-37.838	0	0	0	0	I
Regionaal Archief Rivierenland (resultaatbestemming 2019)	25.684	0	0	0	0	I
Cultuur en Kunst	-50.000	0	0	0	0	I

Programma 7						
Kernenbeleid	-1.000.000	0	0	0	0	I
<i>Hulp bij huishouden</i>						
Hulp bij het huishouden extra lasten	0	-250.000	-250.000	-250.000	-250.000	S
Hulp bij huishouden dekking Stelpost Prijsstijgingen	0	100.000	100.000	100.000	100.000	S
Toename meldingen en adviezen Veilig Thuis	-39.880	0	0	0	0	I
Jeugdzorg	-1.300.000	-1.300.000	-1.300.000	-1.300.000	-1.300.000	S
<i>WMO</i>						
WMO	-200.000	-200.000	-200.000	-200.000	-200.000	S
WMO vervoer individueel (provinciale bijdrage)	0	-28.000	-56.000	-84.000	-112.000	S
Schuldhelpverlening	-3.250	-13.000	-13.000	-13.000	-13.000	S
Programma 8						
Verlaging toevoeging beheerplan begraafplaatsen	37.823	37.823	37.823	37.823	37.823	S
Sanering golfbaan The Dutch II Spijk	-380.000	-205.000	0	0	0	I
ODR (resultaatbestemming 2019)	37.184	0	0	0	0	I
Legesopbrengsten Milieutaken ODR	20.000	0	0	0	0	I
Hoger kosten afvalverwerking Avri	-27.000	0	0	0	0	I
Incontinentiemateriaal en babyluiers	0	-11.000	0	0	0	I
Programma 9						
Legesopbrengsten Bouwtaken ODR	100.000	0	0	0	0	I
Reconstructie standplaatsen Asperen	-41.200	0	0	0	0	I
Programma 10						
Lokale lastenmeter	0	7.550	-3.950	0	0	I
Huur Jacobi stichting en verhuur aan STMR	-13.392	0	0	0	0	I
Voormalige basisschool Heukelum	-5.000	0	0	0	0	I
OZB-opbrengsten (prognose BSR voorjaar 2020)	29.200	0	0	0	0	I
Gemeentefonds: meicirculaire 2020 (excl. COVID-19)	156.036	0	0	0	0	I
Gemeentefonds: septembercirc. 2020 (excl. COVID-19)	739.977	482.599	544.050	-126.500	-42.450	S
Gemeentefonds (actualisatie WOZ-waarden)	-54.500	-64.500	-72.400	-81.700	-88.400	S
OZB-opbrengsten (prognose BSR najaar 2020)	85.000	102.190	116.190	131.290	143.990	S
BSR (rekeningresultaat 2019 en actualisatie 2020)	-18.378	0	0	0	0	I
Vervallen rentetoevoeging algemene reserve	357.914	0	0	0	0	I
Totaal	-1.799.553	-1.164.338	-1.097.287	-1.786.087	-1.724.037	

Begrotingsjaar	2020	2021	2022	2023	2024 I/S
COVID-19					
Kermissen	-8.600	0	0	0	0 I
Instellen Coronafonds (raadsbesluit 18 juni)	-500.000	0	0	0	0 I
Impact COVID-19 op bedrijfsvoering buitendienst	-50.000	0	0	0	0 I
Gemeentefonds: Junibrief COVID-19	352.647	0	0	0	0 I
Diverse uitgaven COVID -19 n.a.v. Junibrief	-322.647	0	0	0	0 I
Gemeentefonds: septembercirculaire 2020	635.055	0	0	0	0 I
Diverse uitgaven COVID -19 n.a.v. Junibrief	-635.055	0	0	0	0 I
Totaal	-528.600	0	0	0	0

Stand van zaken taakstelling

Vanuit de begroting 2019, de eerste bestuursrapportage 2019 en de perspectiefnota 2019 zijn er in de begroting 2020 drie taakstellingen opgenomen voor het sociaal domein, fysiek domein en de personele budgetten. Hieronder zetten we uiteen wat de stand van zaken is met betrekking tot de invulling van deze taakstellingen.

Taakstelling beheerplannen

Begrotingsjaar	2020	2021	2022	2023	2024
Oorspronkelijke taakstelling	150	150	150	150	150
Reeds ingevuld	-150	-150	-150	-150	-150
Nog in te vullen taakstelling	0	0	0	0	0

bedragen x 1.000 euro

Taakstelling personele lasten

Begrotingsjaar	2020	2021	2022	2023	2024
Oorspronkelijke taakstelling	276	276	276	276	276
Ophoging i.v.m. hogere bijdrage BWB (overdracht salarisbudgetten)	141	141	141	141	141
Ophoging i.v.m. uitgifte minder reisdocumenten	156	156	156	156	156
Ophoging i.v.m. beperking openingstijden	75	75	75	75	75
	648	648	648	648	648
Reeds ingevuld	-648	-92	-92	-92	-92
Nog in te vullen taakstelling	0	556	556	556	556

bedragen x 1.000 euro

In 2020 hebben we de taakstelling ingevuld door tijdelijk terughoudend met de invulling van vacatures om te gaan. Dat betekende dat we ook veel formatie hebben ingevuld door tijdelijk extern in te huren. Voor de meerkosten hiervan hebben we een beroep gedaan op de hiervoor geraamde middelen in het fusiebudget. Deze middelen zijn nagenoeg uitgeput, de urgentie om vacatures definitief in te vullen is daarmee groter geworden. Op onderdelen hebben we formatie al structureel afgeraamd, maar er resteert vanaf 2021 nog een bedrag van € 556.000 dat binnen de formatie structureel opgelost moet worden. De directie neemt in november een besluit welke formatie we structureel niet meer invullen. Hierdoor ontstaat ook ruimte om overgebleven vacatures definitief in te vullen en de externe inhuur te verminderen.

Taakstelling WMO en Jeugd

	<i>bedragen x 1.000 euro</i>				
Begrotingsjaar	2020	2021	2022	2023	2024
Oorspronkelijke taakstelling	0	750	1.000	1.000	1.000
Reeds ingevuld (exclusief Beleidsplan Sociaal Domein)	-70	-79	-83	-90	-90
Nog in te vullen taakstelling	-70	671	917	910	910

De taakstelling van 2021 en verder is meegenomen in het beleidsplan Sociaal Domein.

3. Toelichting op de afwijkingen

3.1. Gemeentefonds

Bij de eerste bestuursrapportage 2020 is de raming van de algemene uitkering gebaseerd op de decembercirculaire 2019. Daarbij is al rekening gehouden met een nadelig effect vanaf 2022 in verband met de aanstaande herverdeling van het gemeentefonds. Inmiddels zijn ook de mei- en septembercirculaire 2020 en de junibrief 2020 ontvangen.

Meicirculaire 2020

In de eerste bestuursrapportage 2020 zijn de effecten van de meicirculaire 2020 nog niet verwerkt. Over de uitkomsten is een afzonderlijke raadsinformatienota verschenen en de structurele effecten zijn in de begroting 2021 verwerkt. Het effect voor 2020 verwerken we in deze bestuursrapportage. Het effect voor 2020 is als volgt:

Begrotingsjaar	2020	2021	2022	2023	2024	I/S
Meicirculaire 2020						
Bruto mutatie algemene uitkering	119.729					I
Te oormerken posten	36.307					I
Netto resultaat meicirculaire 2020	156.036	0	0	0	0	

Junibrief 2020

De fondsbeheerders hebben in een zogenaamde junibrief het eerste compensatiepakket voor COVID-19 bekend gemaakt. In het eerste compensatiepakket is opgenomen:

- Lokale culturele voorzieningen (60 miljoen euro). West Betuwe: ongeveer 137.950 euro;
- Inhaalzorg/meerkosten Jeugdzorg (34,3 miljoen euro). West Betuwe: ongeveer 73.900 euro;
- Inhaalzorg/meerkosten WMO-2015 (11,7 miljoen euro). West Betuwe: ongeveer 31.300 euro;
- Compensatie toeristen- en parkeerbelasting (225 miljoen euro). West Betuwe: 83.000 euro;
- Compensatie WSW bedrijven (90 miljoen euro). West Betuwe: ongeveer 154.500 euro;
- Compensatie voorschoolse opvang peuters (8,3 miljoen euro). West Betuwe: 26.500 euro.

In totaal gaat het om een compensatie van ongeveer 507.200 euro. De compensatie voor de parkeerbelasting (30.000 euro) kan vrijvallen ten gunste van de algemene middelen omdat de parkeergelden al in de eerste bestuursrapportage 2020 zijn afgeraamd. De resterende middelen worden geoormerkt voor de hogere uitgaven en lagere inkomsten als gevolg van COVID-19.

Septembercirculaire 2020

Op Prinsjesdag is de septembercirculaire verschenen. De financiële effecten hiervan zijn als volgt:

Begrotingsjaar	2020	2021	2022	2023	2024	I/S
Septembercirculaire 2020						
Uitkering ruimte tot aan BCF-plafond 2020	225.800					I
Jeugdhulp extra incidentele middelen 2022			621.600			I
Tijdelijk vervallen opschalingskorting	163.100	370.500				I
Waterschapsverkiezingen	8.250	8.500	8.600	8.600	8.650	S
Verkiezingen 2021 (extra kosten COVID-19)	107.900					I
Overige taakmutaties	123.974	60.401	28.350	15.000	15.000	I
Compensatie COVID-19	527.155					I
Overige mutaties (vooral ontwikkeling uitkeringsbasis)	351.077	112.099	-77.550	-126.500	-42.450	S
Bruto mutatie algemene uitkering	1.507.256	551.500	581.000	-102.900	-18.800	S
Te oormerken posten	-767.279	-68.901	-36.950	-23.600	-23.650	I/S
Netto resultaat septembercirculaire 2020	739.977	482.599	544.050	-126.500	-42.450	

Voor een verdere toelichting over de septembercirculaire verwijzen we naar bijlage 1.

3.2. COVID-19

Extra uitgaven en gederfde inkomsten vanwege de COVID-19 crisis proberen we zoveel mogelijk te dekken uit reguliere budgetten en, indien beschikbaar, uit verkregen provinciale en landelijke subsidiestromen. In de risicoparagraaf van de eerste bestuursrapportage hebben wij u daar zoveel mogelijk inzicht in gegeven. In deze tweede bestuursrapportage geven wij inzicht in de diverse financiële effecten die op dit moment bekend zijn. In de decemberwijziging volgt wederom een update hiervan.

Begrotingsjaar	2020	2021	2022	2023	2024 I/S
COVID-19					
Kermissen	-8.600	0	0	0	0 I
Instellen COVID-19 fonds (raadsbesluit 18 juni)	-500.000	0	0	0	0 I
Impact COVID-19 op bedrijfsvoering buitendienst	-50.000	0	0	0	0 I
Gemeentefonds: Junibrief COVID-19	352.647	0	0	0	0 I
Diverse uitgaven COVID -19 n.a.v. Junibrief	-322.647	0	0	0	0 I
Gemeentefonds: septembercirculaire 2020	635.055	0	0	0	0 I
Diverse uitgaven COVID -19 n.a.v. Junibrief	-635.055	0	0	0	0 I
Totaal	-528.600	0	0	0	0

Kermissen

De kermissen in Geldermalsen en Beesd vinden wel plaats op een later moment in 2020. Het college heeft echter besloten eenmalig af te zien van de huurgelden in verband met economische tegemoetkoming aan de kermisexploitant, COVID-19 gerelateerd. In de eerste bestuursrapportage is de geraamde inkomst al verlaagd met 10.000 euro.

COVID-19 noodfonds

Op 18 juni jl. heeft uw raad unaniem ingestemd met het compensatiefonds ter ondersteuning van maatschappelijke partijen. Bij het instellen van dit fonds is een raming gemaakt van het aantal aanvragers (200) en het gemiddelde geleden financieel nadeel (2.500 euro). Er is conform het voorstel een bedrag van 500.000 euro ter beschikking gesteld. De datum van de eerste tranche is inmiddels verlopen.

Er zijn 20 aanvragen toegekend voor een totaalbedrag van 54.750 euro. Dat is gemiddeld 2.738 euro per aanvraag. Er is nog een klein aantal aanvragen in behandeling. Toch blijft de huidige situatie rondom COVID-19 nog steeds onzeker en bij een eventuele tweede golf zouden onze maatschappelijke partners alsnog financieel in de problemen kunnen komen.

Impact COVID-19 maatregelen op bedrijfsvoering buitendienst:

De COVID-19 maatregelen hebben veel impact op de bedrijfsvoering van de buitendienst. De buitendienst is aangemerkt als primair proces en om besmetting zoveel als mogelijk te voorkomen is het contact met de inwoners tot een minimum beperkt. Daarnaast heeft COVID-19 de werkdruk op piket en begraven verhoogd. Door de extra werkdruk en aanpassingen in bedrijfsvoering, doordat regulier beheer niet stilgelegd kan worden, is meer externe capaciteit ingehuurd dan gebruikelijk. De kosten hiervoor bedragen 50.000 euro.

Gemeentefonds Junibrief 2020 COVID-19

Het Rijk heeft via het gemeentefonds (Junibrief 2020) 352.647 euro ter beschikking gesteld als dekking voor diverse financiële COVID-19 effecten.

Diverse uitgaven COVID-19 t.l.v. gelden uit de Junibrief 2020

De gelden vanuit het gemeentefonds (Juni brief) van 352.647 euro zijn als volgt door ons geormerkt:

- Inhaalzorg/meerkosten Jeugdzorg	€ 73.860
- Inhaalzorg/meerkosten WMO	€ 31.337
- Lokale culturele voorzieningen	€ 137.959
- Kinderopvang	€ 26.491
- Compensatie toeristenbelasting	<u>€ 53.000</u>
Totaal	€ 322.647

Het resterende gedeelte van 30.000 euro kan vrijvallen. Dit betreft de compensatie voor de lagere parkeerbelastingen die door ons reeds zijn afgeraamd in de eerste bestuursrapportage 2020.

Van de geormerkte gelden heeft het college op 8 juli 2020 besloten om een financiële bijdrage van 100.000 euro te reserveren voor Geofort. Hiermee voldoet Geofort aan de voorwaarden van cofinanciering voor de 'Compensatieregeling Coronacrisis Musea > 100.000 bezoekers'.

De verwachting is dat we het nog resterende bedrag van 222.647 euro van de COVID-19 gelden vanuit het gemeentefonds dit jaar volledig uitgeven.

Gemeentefonds Septembercirculaire 2020

In de septembercirculaire 2020 zit een extra bedrag van 635.055 euro in het kader van COVID-19. Het gaat hierbij om een compensatie voor de extra kosten voor de verkiezingen in 2021, compensatie WSW-bedrijven, buurt- en dorps huizen, vrijwilligersorganisaties, lokale culturele voorzieningen, toezicht en handhaving en noodopvang van kinderen van ouders met een cruciaal beroep. Daarnaast gaat het om een compensatie van lagere opbrengsten voor precariobelasting, leges evenementenvergunningen, markt gelden en eigen bijdrage wmo (abonnementstarief).

Diverse uitgaven COVID-19 t.l.v. gelden uit de septembercirculaire 2020

Voorgesteld wordt om de bijdrage voor de extra kosten van de verkiezingen 2021 (107.900 euro) te storten in een nieuwe bestemmingsreserve Verkiezingen en het resterende bedrag van 527.155 euro te oormerken als een centraal budget. Bij de komende decemberwijziging zal bekeken worden aan welke begrotingsposten deze middelen moeten worden toegerekend en of er eventueel een budget naar 2021 moet worden overgeheveld.

3.3. Overige mee- en tegenvallers

3.3.1. Programma 1 Bestuur en Ondersteuning

Begrotingsjaar	2020	2021	2022	2023	2024 I/S
Programma 1					
Vergoeding raadsleden	-29.974	0	0	0	0
Verhuiskostenvergoeding Burgemeester	-10.018	0	0	0	0
Lasten wethouders	-17.403	0	0	0	0
Wachtgeldten gewezen wethouders	80.800	0	0	0	0
Gemeenschappelijke regeling Regio Rivierenland	12.712				
Kantoorkosten	26.000	0	0	0	0
Inkoop Ondersteunend Systeem	-11.500	0	0	0	0
Ambtsketen Burgemeester	-20.000	0	0	0	0

Vergoeding raadsleden

Voor de vergoedingen aan de raadsleden is het rechtspositiebesluit voor decentrale politieke ambtsdragers en de (lokale) verordening rechtspositie raads- en commissieleden 2019 van toepassing. Ten opzichte van de huidige ramingen nemen de vergoedingen met 30.000 euro toe. Dit is in lijn met het bij de jaarrekening 2019 geconstateerde tekort. Het structurele effect is in de Begroting 2021 verwerkt.

Verhuiskostenvergoeding burgemeester

Dit betreft de vergoeding van de burgemeester voor zijn verhuizing naar de gemeente West Betuwe conform de wettelijke bepalingen.

Lasten wethouders

De toegenomen lasten voor de wethouders bestaan uit de lasten van de uitbreiding van de formatie en de hogere lasten voor de pensioenvoorzieningen. Het structurele effect is in de Begroting 2021 verwerkt.

Wachtgeldten gewezen wethouders

Actualisatie van de wachtgeldlasten van de gewezen wethouders levert per saldo voor 2020 een voordeel op van 80.800 euro. Door de wisseling in het college hebben we hogere lasten hier tegenover staat een voordeel omdat twee wethouders uit voormalig Geldermalsen inmiddels een andere baan gevonden hebben. Het structurele effect is in de Begroting 2021 verwerkt.

Gemeenschappelijke regeling Regio Rivierenland

Als gevolg van de resultaatbestemming jaarrekening 2019 is er een voordeel van 12.712 euro.

Kantoorkosten

We verwachten dat de kosten van drukwerk en portokosten in 2020 lager uitvallen dan begroot. Het voordeel van ongeveer 26.000 euro is grotendeels toe te schrijven aan de gemeentelijke samenvoeging. Minder portokosten als gevolg van minder verstuurd gemeentelijke correspondentie, verdergaande digitalisering en minder kopieerkosten zijn hier debet aan. De structurele effecten hiervan zijn meegenomen bij 'West Betuwe financieel in evenwicht'.

Inkoop Ondersteunend Systeem

Voor het goed faciliteren van het inkoopproces schaffen we een Inkoop Ondersteunend Systeem aan. Hiermee doorlopen we digitaal het inkoopproces van offerte uitvraag tot en met de verplichtingenadministratie en daarbij eveneens het centrale contractbeheer en contractmanagement van alle vastgelegde contracten, inclusief prestatiemeting van leveranciers. De licentiekosten van het systeem zijn in de begroting 2020 meerjarig begroot. De eenmalige implementatiekosten bedragen maximaal 11.500 euro.

Ambtsketen burgemeester

Voor de gemeente is er nog geen ambtsketen met het wapen van West Betuwe. Voor de aanschaf van deze ambtsketen voor de burgemeester is een budget benodigd van 20.000 euro. In de primitieve begroting is hiervoor geen budget opgenomen. Ook op andere posten binnen dit onderdeel is er geen budgetruimte.

3.3.2. Programma 2 Veiligheid

Voor dit programma zijn er geen budgettaire mee- of tegenvallers.

3.3.3. Programma 3 Verkeer en vervoer

Begrotingsjaar	2020	2021	2022	2023	2024 I/S
Programma 3					
Dijkversterking	119.000	209.000	0	0	0
Energie Openbare Verlichting	-65.000	-32.000	0	0	0
Leges aanleg kabels nutsbedrijven	47.450	0	0	0	0

Dijkversterking

Vanuit de twee dijkversterkingsprojecten verwachten we legesinkomsten. Voor het dijkversterkingsproject Gorinchem-Waardenburg is in 2020 de juridisch-planologische procedure gestart. In het kader van deze gecoördineerde procedure is ook een Omgevingsvergunning aangevraagd. De legesinkomsten die we in het kader van de genoemde procedure in 2020 verwachten, bedragen in totaal ongeveer 284.000 euro.

We stellen voor om 40.000 euro van deze inkomsten te besteden aan de inzet van de ODR in het kader van de dijkversterking (o.a. voorbereiding genoemde procedure). Daarnaast betaalt het Waterschap Rivierenland (HWBP) de twee projectleiders die hiervoor ingehuurd worden vanaf juli niet meer, maar moet de gemeente zelf deze kosten van ongeveer 125.000 euro dragen. Dit resulteert in een eenmalig voordeel van 119.000 euro voor 2020 ten gunste van de algemene middelen. Voor 2021 geldt hetzelfde voor project Tiel-Waardenburg; we verwachten eenzelfde bedrag aan legesinkomsten. Een deel hiervan willen we inzetten om de inzet van de ODR (20.000 euro) en van één projectleider (55.000 euro) mee te bekostigen. Eenmalig voordeel voor 2021 bedraagt 209.000 euro.

Energie Openbare Verlichting

In de jaarrekening 2019 is gemeld, dat door de contractbeëindiging ook het verleddingsproject (voormalig Geldermalsen) vertraging op liep. De hierdoor al ingecalculerde energievoordelen resulteerden in een tekort op de post elektra van 65.000 euro over 2019, 2020 en deels 2021. Gepland is namelijk dat in dit jaar het project wel is afgerond. Het tekort over 2020 (65.000 euro) en 2021 (32.000 euro) moet nog financieel verwerkt worden.

Leges aanleg kabels nutsbedrijven

Het bedrag aan legesinkomsten binnen Aanleg kabels Nutsbedrijven is voorzichtig begroot. Op basis van de gerealiseerde legesinkomsten per 1 juli 2020 kan het bedrag structureel verhoogd worden met een bedrag van 47.450 euro per jaar. Vanaf 2021 vormt dit een onderdeel van het traject 'West Betuwe financieel in evenwicht'.

3.3.4. Programma 4 Economie

Begrotingsjaar	2020	2021	2022	2023	2024	I/S
Programma 4						
Fruit Tech campus	-325.000	0	0	0	0	I

Fruit Tech campus

De raad heeft op 29 september 2020 ingestemd met de deelname aan de Stichting Fruit Tech Campus voor de periode 2020-2023. De kosten hiervan bedragen 325.000 euro.

3.3.5. Programma 5 Onderwijs

Begrotingsjaar	2020	2021	2022	2023	2024	I/S
Programma 5						
Afronding terrein Brede School Herwijnen	-15.000	0	0	0	0	I

Brede School Herwijnen

Als laatste onderdeel van dit project moet nog een deel van het schoolterrein afgewerkt worden, inclusief het plaatsen van een hekwerk. De kosten hiervan zijn in 2016 helaas te laag geraamd, waardoor nu 15.000 euro extra budget nodig is.

3.3.6. Programma 6 Sport, Cultuur en Recreatie

Begrotingsjaar	2020	2021	2022	2023	2024	I/S
Programma 6						
Bestrijding invasieve exoten	-10.000	0	0	0	0	I
Hogere kosten bomenonderhoud DVO Avri	-37.838	0	0	0	0	I
Gemeenschappelijke regeling RAR	25.684	0	0	0	0	I
Cultuur en Kunst	-50.000	0	0	0	0	I

Bestrijding invasieve exoten

Invasieve exoten zijn ongewenste planten waar het landelijk advies voor geldt om deze te bestrijden. Uit regelmatige inventarisaties en meldingen van inwoners blijkt dat dit ook in West Betuwe fors in opmars is. Voor de bestrijding (maaïen en injecteren) is aanvullende hulp van derden noodzakelijk. Hiervoor is geen budget opgenomen. Vanaf 2021 is er in het nieuwe beleidsplan structureel voorzien in budget. Het is niet wenselijk om de bestrijding uit te stellen. Daarom is voor 2020 een incidenteel bedrag van 10.000 euro nodig.

Hogere kosten bomenonderhoud Dienstverleningsovereenkomst Avri

Extra snoei van populieren Sonsbrug

Uit de boomveiligheidscontrole, uitgevoerd in 2018, is naar voren gekomen dat een aantal populieren in de Sonsbrug gesnoeid moest worden. Het is gebruikelijk om de snoeihandelingen in het navolgende

jaar uit te voeren. Na de samenvoeging is een nieuwe gebiedsindeling gemaakt waardoor de snoeiwerkzaamheden zijn uitgesteld naar 2020. Met dit uitstel is gebleken dat de snoei-behoefte en de boomveiligheidsrisico's drastisch zijn toegenomen waardoor nu alle bomen (333 stuks) grondig gesnoeid zijn. Deze snoeironde is door de Avri uitgevoerd als meerwerk omdat dit aanvullend op het reguliere snoeiwerk is opgedragen. De incidentele meerkosten zijn op basis van het regionaal bomenbestek bepaald en bedragen 19.838 euro.

Extra bomenkap noodzakelijk in DVO Avri

Voor kapwerk is binnen de DVO met de Avri een bedrag van 22.500 euro beschikbaar. In het eerste kwartaal zijn er uit het oogpunt van veiligheid 34 bomen gekapt wat 10.500 euro heeft gekost. Uit de reguliere boomveiligheidscontrole blijkt dat er daarnaast nog 90 bomen gekapt moeten worden. De kosten hiervan worden geraamd op 21.000 euro. Er is dus totaal 31.500 euro nodig met een budget van 22.500 euro in de DVO. Daardoor ontstaat een incidenteel nadeel van 9.000 euro.

Extra inboet van bomen

In het plantseizoen van 2019/2020 zijn circa 300 nieuwe bomen geplant. Door de droge zomer met extreem hoge temperaturen wordt rekening gehouden met een uitval van 20 %. Dit houdt in dat 60 bomen vervangen moeten worden à 150 euro. In deze extra inboet is niet voorzien in de DVO. Er is dus incidenteel 9.000 euro nodig.

Gemeenschappelijke regeling RAR

Als gevolg van de resultaatbestemming van de jaarrekening van het Regionaal Archief Rivierenland (RAR) is er een voordeel van 25.684 euro.

Cultuur en Kunst

Op 3 maart 2020 heeft de raad de 'Kadernota Cultuur en Kunst West Betuwe 2020-2023 vastgesteld. Hiermee is ingestemd met het uitwerken van het ambitieuze financiële scenario. De financiële consequenties hiervan voor 2020 nemen we mee in deze bestuursrapportage. De financiële consequenties voor 2021 en verder wegen we integraal af bij het nieuw beleid bij de begroting 2021.

3.3.7. Programma 7 Sociaal Domein en Volksgezondheid

Begrotingsjaar	2020	2021	2022	2023	2024 I/S	
Programma 7						
Kernenbeleid	-1.000.000	0	0	0	0	I
<i>Hulp bij huishouden</i>						
Hulp bij het huishouden extra lasten	0	-250.000	-250.000	-250.000	-250.000	S
Hulp bij huishouden dekking Stelpost Prijsstijgingen	0	100.000	100.000	100.000	100.000	S
Toename meldingen en adviezen Veilig Thuis	-39.880	0	0	0	0	I
Jeugdzorg	-1.300.000	-1.300.000	-1.300.000	-1.300.000	-1.300.000	S
<i>WMO</i>						
WMO	-200.000	-200.000	-200.000	-200.000	-200.000	S
WMO vervoer individueel (provinciale bijdrage)	0	-28.000	-56.000	-84.000	-112.000	S
Schuldhelpverlening	-3.250	-13.000	-13.000	-13.000	-13.000	S

Kernenbeleid

Op 29 september heeft de raad ingestemd om 1.000.000 euro ter beschikking te stellen om verdere invulling te geven aan het kerngericht werken met name voor het ontwikkelen en afsluiten van dorpendeals. Dit bedrag storten wij in een nieuw te vormen reserve Kernenbeleid.

Hulp bij het huishouden

Op 31 december 2020 lopen de overeenkomsten huishoudelijke ondersteuning (HO) af. Regionaal is een aanbesteding voorbereid. Op grond van de WMO2015 en de Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) reële prijs WMO2015 tarieven zijn we verplicht om een reële prijs vast te stellen voor diensten, zoals HO, die door derden worden geleverd. BMC heeft, op basis van informatie van de regionale gemeenten, de huidige gecontracteerde aanbieders, benchmark en landelijke gegevens een tariefvoorstel gedaan.

Dit tarief van 30 euro per uur is hoger dan het huidige uurtarief van 27,60 euro voor huishoudelijke hulp 1. Voor huishoudelijke hulp 2 kennen we nu een tarief van 30 euro. De extra uitgaven vanaf 2021 bedragen voor West Betuwe naar verwachting 250.000 euro. Een deel van de uitgaven brengen we ten laste van de stelpost prijsstijgingen. De stelpost is namelijk niet toereikend om de gehele prijsstijging op te vangen.

Meldingen en adviezen Veilig Thuis

De GGD heeft in de vergadering van 25 juni 2020 de begrotingswijziging 2020 voor groei in het aantal meldingen en adviezen van Veilig Thuis vastgesteld. Voor West Betuwe stijgen de kosten incidenteel met 39.880 euro. In de begroting 2021 zijn de cijfers uit de begroting van de GGD overgenomen.

Jeugdzorg

Uit de gegevens over de realisatie in het eerste half jaar blijkt dat we overschrijdingen kunnen verwachten op drie soorten jeugdhulp: jeugdhulp ambulant, jeugdhulp residentieel en Jeugd GGZ (exclusief verblijf). De verwachte tekorten zijn 1,3 miljoen euro. In het beleidsplan Bouwen aan sociale kracht 2021-2024 worden voorstellen gedaan om meer grip te krijgen op de uitgaven in de jeugdhulp, bijvoorbeeld door meer in te zetten op preventie en minder door te verwijzen naar dure jeugdhulpvoorzieningen. Op korte termijn is er een aantal maatregelen genomen. Er is gestart met een onderzoek naar huisartsen om dure doorverwijzingen te voorkomen. De administratieve processen bij Team Sociaal zijn verbeterd en is er een gedragsdeskundige aangesteld. Met het programma JOGG bevorderen we een gezonde leefstijl onder jongeren.

WMO

Uit de realisatie over het eerste half jaar blijkt dat binnen het cluster WMO rekening gehouden moet worden met een overschrijding van 200.000 euro. Voor woningaanpassingen is al meer dan 80% van het begrote bedrag uitgegeven. Het betreft een open einde regeling. Door de vergrijzing wonen ouderen langer thuis en kunnen er meer aanvragen komen voor woningaanpassingen.

In het beleidsplan Bouwen aan sociale kracht 2021 -2024 worden voorstellen gedaan om meer grip te krijgen op de uitgaven van relatief dure woningaanpassingen. Op korte termijn is er een aantal maatregelen genomen om de administratieve processen te verbeteren in Team Sociaal. De toegang wordt versterkt. De verordening wordt aangepast. Er is een preventieplan opgesteld om maatregelen uit te voeren. Deze maatregelen worden in de uitvoeringsagenda Bouwen aan sociale kracht uitgewerkt.

WMO vervoer individueel

Ons college heeft kennis genomen van de verlaging van de provinciale bijdrage in de kosten van het vervoer op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning. De provincie heeft besloten om de subsidie van 112.000 euro met ingang van 2021 geleidelijk af te bouwen naar nul in 2024. Dit betekent voor 2021 een nadeel van 28.000 euro, voor 2022 een nadeel van 56.000 euro, voor 2023 een nadeel van 84.000 euro en vanaf 2024 structureel een nadeel van 112.000 euro.

Schuldhelpverlening

Vanaf 2021 is het afhandelen van signalen van crediteuren als zorgverzekeraars, verhuurders en energiebedrijven verplicht voor de gemeente. Vanaf 1 januari 2021 is hiervoor de Wet op de Gemeentelijke Schuldhelpverlening (WGS) aangepast. De gemeente moet hiervoor een registratiesysteem voor het afhandelen en matchen van signalen van diverse partijen aanschaffen. De kosten hiervoor bedragen in 2020 voor het laatste kwartaal 3.250 euro en vanaf 2021 13.000 euro.

3.3.8. Programma 8 Duurzaamheid en Milieu

Begrotingsjaar	2020	2021	2022	2023	2024 I/S	
Programma 8						
Verlaging toevoeging beheerplan begraafplaatsen	37.823	37.823	37.823	37.823	37.823	S
Sanering golfbaan The Dutch II Spijk	-380.000	-205.000	0	0	0	I
ODR (resultaatbestemming 2019)	37.184	0	0	0	0	I
Legesopbrengsten Milieutaken ODR	20.000	0	0	0	0	I
Hoger kosten afvalverwerking Avri	-27.000	0	0	0	0	I
Incontinentiemateriaal en babyluiers	0	-11.000	0	0	0	I

Verlaging toevoeging beheerplan begraafplaatsen

In het beheerplan begraafplaatsen 2019-2023 waren de kosten in de onderhoudsvoorziening bepaald op ruim 900.000 euro structureel. Bij het vaststellen van dit plan is besloten om de structurele verhoging van de toevoeging aan de voorziening (van ruim 500.000 euro naar de benodigde 900.000 euro) pas vanaf 2020 te verwerken in de begroting. Bij de jaarrekeningcontrole 2019 is geconstateerd dat dit niet voldoet aan de regelgeving. De verlaging van de dotatie met 378.237 is in één keer verantwoord in 2019 terwijl deze verlaging over de periode van 10 jaar verspreid dient te worden. Dit betekent dus een verlaging van de dotatie van 37.823 euro in de periode 2019 t/m 2028.

Sanering golfbaan The Dutch II Spijk

In de eerste bestuursrapportage zijn de te verwachten kosten van het toezicht en de handhaving rondom de vervuiling van de golfbaan in Spijk reeds gemeld. Vanwege het op dat moment nog lopende juridische traject, was de verwachting dat deze kosten verhaalbaar waren.

Het juridische traject is inmiddels afgerond en omgezet in een handhavingsovereenkomst met bijhorend uitvoeringsplan. Nu alle juridische en onderzoekstrajecten zijn afgerond en het toezichtplan bekend is, blijken de kosten voor 2020 hoger uit te vallen. Daarnaast blijkt uit jurisprudentie dat de kosten die de gemeente maakt niet verhaald kunnen worden op de veroorzaker.

De reeds gemaakt kosten en de kosten tijdens de sanering bedragen voor 2020 380.000 euro.

Voor 2021 bedragen de kosten voor toezicht van de ODR 205.000 euro. Voor de resterende periode van 2022 tot en met 2027 nemen we dit bedrag mee in de risicoparagraaf.

ODR

We hebben een voordeel van 37.184 euro als gevolg van de resultaatbestemming van de jaarrekening 2019.

Legesopbrengsten Milieutaken ODR

In het afgelopen half jaar is het aantal verzoeken voor bodeminformatie en milieutoetsen toegenomen. Tot op heden lijkt de omvang van vergunningsaanvragen tijdens de COVID-19 crises groter dan normaal. Dit heeft automatisch ook zijn weerslag op de legesinkomsten die incidenteel met 20.000 euro verhoogd kunnen worden.

Hoger kosten afvalverwerking Avri

Uit de bestuursrapportage van de Avri van juli 2020 blijken diverse kosten voor het verwerken van afval hoger te zijn dan begroot. Belangrijke oorzaken zijn de hogere kosten voor het afronden van het project omgekeerd inzamelen, aanscherpen aanbestedings- en inkoop beleid (rechtmatigheid) en extra maatregelen rondom de milieustraten i.v.m. COVID-19.

Het totale nadeel opgenomen in de prognose bestuursrapportage van de Avri bedraagt 1.820.000 euro. Daarvan wordt 1.690.000 euro gedekt uit de voorziening Basispakket en dekking vanuit bedrijfsafval. Het negatieve verschil van 130.000 euro moet worden bekostigd uit gemeentelijke bijdrage, regio breed. Op basis van de verdeelsleutel "aantal inwoners" is de gemeentelijke bijdrage vanuit West Betuwe 27.000 euro (West Betuwe heeft 21% van het totaal aantal inwoners in de regio).

Verlenging tijdelijke regeling incontinentiemateriaal

De huidige regeling voor tegemoetkoming incontinentiemateriaal eindigt op 31 december 2020. De ARN heeft pas 1 juli 2021 de nieuwe verwerkingslijnen operationeel. Om de periode tussen 1 januari en 1 juli 2021 te overbruggen dient deze regeling in 2021 nog eenmalig met 6 maanden te worden verlengd.

3.3.9. Programma 9 Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke vernieuwing

Begrotingsjaar	2020	2021	2022	2023	2024 I/S
Programma 9					
Legesopbrengsten Bouwtaken ODR	100.000	0	0	0	0
Reconstructie standplaatsen Asperen	-41.200	0	0	0	0

Legesopbrengsten bouwtaken ODR

Anders dan voorspeld in de eerste bestuursrapportage blijken ondanks de COVID-19 crisis, in het eerste half jaar meer vergunningsaanvragen ingediend dan normaal. Dit is terug te zien in een toename van de legesinkomsten die incidenteel verhoogd kunnen worden met 250.000 euro (exclusief de legesopbrengst omgevingsvergunning Dijkversterking).

Het aantal uren vergunningverlening ODR ligt nog in lijn met het werkprogramma. Er is wel een lichte stijging van uren toezicht. Ook is er een toename van uren besteed aan juridische advisering waarneembaar. De bijdrage aan de ODR wordt daardoor met 150.000 euro verhoogd. Hierdoor wordt per saldo een voordeel van 100.000 euro verwacht.

Reconstructie standplaatsen Asperen

In 2018 is gestart met de reconstructie van de woonwagenlocatie Asperen. Tijdens de uitvoering bleek een bodemvervuiling op de locatie aanwezig. Hier zijn diverse onderzoeken voor uitgevoerd en uiteindelijk is de locatie gesaneerd. Deze kosten bedroegen 41.200 euro. Het totale budget voor de reconstructie van de woonwagenlocatie bedroeg 255.000 euro. Verzuimd is deze op te nemen in de jaarrekening 2018 van voormalig Lingewaal.

3.3.10. Programma 10 Financiering en Algemene dekkingsmiddelen

Begrotingsjaar	2020	2021	2022	2023	2024	I/S
Programma 10						
Lokale lastenmeter	0	7.550	-3.950	0	0	I
Huur Jacobi stichting en verhuur aan STMR	-13.392	0	0	0	0	I
Voormalige basisschool Heukelum	-5.000	0	0	0	0	I
Gemeentefonds: meicirculaire 2020 (excl. COVID-19)	156.036	0	0	0	0	I
Gemeentefonds: septembercirc. 2020 (excl. COVID-19)	739.977	482.599	544.050	-126.500	-42.450	S
Gemeentefonds (actualisatie WOZ-waarden)	-54.500	-64.500	-72.400	-81.700	-88.400	S
OZB-opbrengsten (prognose BSR voorjaar 2020)	29.200	0	0	0	0	I
OZB-opbrengsten (prognose BSR najaar 2020)	85.000	102.190	116.190	131.290	143.990	S
BSR (rekeningresultaat 2019 en actualisatie 2020)	-18.378	0	0	0	0	I
Vervallen rentetoevoeging algemene reserve	357.914	0	0	0	0	I

Lokale lastenmeter

Bij de eerste bestuursrapportage 2020 zijn de kosten voor het gebruik van de Lokale lasten Meter voor twee jaar in de begroting verwerkt. Echter de daadwerkelijke implementatiekosten zijn hoger dan ingeschat en de verdeling over de jaren 2021 en 2022 is anders. Met deze wijziging corrigeren we dit.

Huur Jacobi stichting Gasthuisstraat Waardenburg en verhuur aan STMR

In de begroting is de huur van het pand van de Jacobi stichting aan de Gasthuisstraat 14 in Waardenburg niet opgenomen. Anderzijds is de verhuur aan de STMR ook niet opgenomen. De kosten van de huur en opbrengsten van verhuur zijn aan elkaar gelijk en verlopen dus budgettair neutraal. In 2019 zijn kosten aan de Jacobi stichting niet betaald. Deze komen nu in 2020. De huuropbrengst van STMR zijn wel in 2019 verantwoord.

Voormalige basisschool Heukelum

Voor het verkrijgen van een stedenbouwkundige verkenning van de voormalige school- en gymzaallocatie aan de Leijenburgplein 1 en 2 te Heukelum is een bedrag van 5.000 euro nodig.

Gemeentefonds Meicirculaire 2020

In de eerste bestuursrapportage 2020 waren de effecten van de meicirculaire 2020 nog niet verwerkt. Over de uitkomsten is een afzonderlijke raadsinformatienota verschenen en de structurele effecten vanaf 2021 zijn in de begroting 2021 verwerkt. Het effect voor 2020 verwerken we in deze bestuursrapportage.

Gemeentefonds Septembercirculaire 2020

De effecten van de septembercirculaire 2020 zijn verwerkt in deze bestuursrapportage en niet in de begroting 2021. Voor een uitgebreide toelichting verwijzen we naar het hoofdstuk gemeentefonds en de daarbij behorende bijlage.

Gemeentefonds (actualisatie WOZ-waarden)

Op basis van de najaarsrapportage 2020 van BSR dient de WOZ-korting in de algemene uitkering te worden bijgesteld. Dit levert een nadeel op dat oploopt van 54.500 euro in 2020 tot 88.400 euro in 2024. Dit nadeel is lager dan het voordeel bij de extra OZB-opbrengsten. Dit wordt vooral veroorzaakt doordat de lokale waardeontwikkeling van de niet-woningen lager lijkt uit te vallen dan de landelijke ontwikkeling.

Onroerende zaakbelastingen (voorjaarsrapportage 2020 BSR)

Op basis van de voorjaarsrapportage 2020 van BSR kan de raming voor 2020 worden bijgesteld. Dit levert een extra opbrengst van 29.200 euro op. De actuele ramingen vanaf 2021 zijn al in de begroting 2021 verwerkt.

Onroerende zaakbelastingen (najaarsrapportage 2020 BSR)

Op basis van de najaarsrapportage 2020 van BSR dienen zowel de OZB-opbrengsten en de korting in de algemene uitkering te worden bijgesteld. Voor de OZB-opbrengsten is er sprake van een voordeel dat oploopt van 85.000 euro in 2020 oplopend tot 144.000 euro in 2024. De hogere opbrengst vanaf 2021 wordt mede veroorzaakt doordat voor de op te leveren woningen uitgegaan is van een hogere WOZ-waarde.

Gemeenschappelijke regeling Belasting Samenwerking Rivierenland

Resultaatbestemming van de jaarrekening 2019 en de stijging van het aantal objecten vanwege nieuwbouw resulteert in een nadeel van 18.378 euro.

Vervallen rentetoevoeging algemene reserve

Conform de vastgestelde nota reserves en voorzieningen (2020) voegen we geen rente meer toe aan de algemene reserve. Dit resulteert voor 2020 in een voordeel van 358.000 euro. Het structurele effect is meegenomen in de Begroting 2021.

3.3.11. Budgetneutrale aanpassingen

Begrotingsjaar	2020	2021	2022	2023	2024	I/S
Wethouderspansioen Omzetting voorziening naar reserve	-2.261.446	0	0	0	0	I
Wethouderspansioen Omzetting voorziening naar reserve	2.261.446	0	0	0	0	I
Wethouderspansioen lasten 2020	-125.032	0	0	0	0	I
Wethouderspansioen lasten 2020 onttrekking uit nieuwe reserve	125.032	0	0	0	0	I
Wethouderspansioen						
Frictiekosten voormalig personeel Neerijnen	-83.318	0	0	0	0	I
Onttrekking bestemmingsreserve Frictiekosten voormalig personeel Neerijnen	83.318	0	0	0	0	I
Vitaliteitsscan Dorpshuizen	-25.000	0	0	0	0	I
Onttrekking BR Robuust subsidiebeleid	25.000	0	0	0	0	I
Dijkversterking	75.000	-75.000	0	0	0	I
Toevoeging aan BR Dijkversterking	-50.000	0	0	0	0	I
Aanwending van BR bestemmingsreserve optimalisatie weginrichting/Gastvrij Waaldijk	-25.000	75.000	0	0	0	I
Onderhoud Openbare verlichting	-241.000	0	0	0	0	I
Onttrekking BR Openbare Verlichting	241.000	0	0	0	0	I
Inkomsten glasvezelnetwerk	513.600	375.000	100.000	0	0	I
Kosten glasvezelnetwerk	-60.800	-643.600	-185.800	0	0	I
Toevoeging/onttrekking aan reserve Glasvezelnetwerk	-452.800	268.600	85.800	0	0	I
Extra afschrijvingslasten watervelden HCG	0	0	-8.050	-8.050	-8.050	S
Onttrekking BR afschrijvingen sportterreinen	0	0	8.050	8.050	8.050	S
Afschrijvingslasten reguliere vervanging hockeyvelden	0	0	-36.130	-36.130	-36.130	S
Onttrekking BR afschrijvingen sportterreinen	0	0	36.130	36.130	36.130	S
Bibliotheek indexatie	-29.978	-29.978	-29.978	-29.978	-29.978	S
Dekking indexatie Bibliotheek Stelpost Prijsstijgingen	29.978	29.978	29.978	29.978	29.978	S
WMO-zorg ambulant 18+	24.722	0	0	0	0	I
WMO-zorg ambulant 18+	-24.722	0	0	0	0	I
Meerjarenonderhoudsplan Dorpshuizen	-30.000	0	0	0	0	I
Onttrekking BR Robuust subsidiebeleid	30.000	0	0	0	0	I
Leefbaarheidsinitiatieven	260.000	260.000	260.000	260.000	260.000	S
Toevoeging aan BR Leefbaarheid	-260.000	-260.000	-260.000	-260.000	-260.000	S
Vervanging bedrijfswagens buitendienst	19.125	0	0	0	0	I
Verlaging regulier (onderhouds)budgetten	-19.125	0	0	0	0	I

Hogere opbrengst project actualisatie grondgebruik	160.700	0	0	0	0	I
Hogere kosten project actualisatie grondgebruik	-160.700	0	0	0	0	I
<i>Invulling taakstelling Beheerplannen</i>						
Beheerplan onderhoud gebouwen	-37.500	0	0	0	0	I
Beheerplan onderhoud gebouwen (minder toevoeging aan reserve)	37.500	0	0	0	0	I
Beheerplan civiele kunstwerken	-1.000	0	0	0	0	I
Beheerplan civiele kunstwerken (minder toevoeging aan reserve)	1.000	0	0	0	0	I
Beheerplan beschoeiingen	-1.000	0	0	0	0	I
Beheerplan beschoeiingen (minder toevoeging aan reserve)	1.000	0	0	0	0	I
Beheerplan begraafplaatsen	-9.000	0	0	0	0	I
Beheerplan begraafplaatsen (minder toevoegen aan voorziening)	9.000	0	0	0	0	I
Afschrijving sportvelden (minder toevoegen aan reserve)	6.000	0	0	0	0	I
Lagere afschrijvingslasten sportvelden	-6.000	0	0	0	0	I
Onttrekking uit BR Kernenbeleid	1.000.000	0	0	0	0	I
Lasten kernenbeleid	-1.000.000	0	0	0	0	I
<i>Personele lasten</i>						
Programma 1	759.488	-26.312	-26.312	-26.312	-26.312	I/S
Programma 2	155.809	86.909	86.909	86.909	86.909	I/S
Programma 3	-81.213	-74.663	-74.663	-74.663	-74.663	I/S
Programma 4	-1.350	0	0	0	0	I
Programma 5	-22.400	0	0	0	0	I
Programma 6	159.442	159.754	159.754	159.754	159.754	I/S
Programma 7	-284.825	-213.100	-213.100	-213.100	-213.100	I/S
Programma 8	84.619	39.871	39.871	39.871	39.871	I/S
Programma 9	-110.260	0	0	0	0	I
Programma 10	-674.310	27.541	27.541	27.541	27.541	I/S
Onttrekking uit BR Pilot aanpak oneigenlijk gebruik gemeente grond	15.000	0	0	0	0	I
Totaal budgetneutrale aanpassingen	0	0	0	0	0	

Overheveling uit voorziening wethouderspensionen naar reserve

Het saldo in de huidige voorziening wethouderspensionen is bestemd voor pensioenverplichtingen voor de wethouders die nog niet met pensioen zijn (wettelijke verplichting) en voor een deel van de inmiddels gepensioneerde wethouders. Om de werkwijze van de 3 voormalige gemeenten te harmoniseren willen we het gedeelte voor de wethouders die met pensioen zijn onttrekken aan de voorziening en storten in een nieuwe reserve. Zodat de huidige voorziening alleen gebruikt wordt voor het wettelijke gedeelte.

Wethouders pensioenlasten

In de het kader van de harmonisatie van de wethouderspensionen worden de kosten van de voormalige wethouders onttrokken aan de nieuwe reserve Wethouderspensionen.

Frictiekosten voormalig personeel Neerijnen

De frictiekosten van het voormalig personeel Neerijnen bedragen naar schatting ruim 83.000 euro. Deze lasten dekken we door een onttrekking uit de bestemmingsreserve Frictiekosten voormalig personeel Neerijnen.

Vitaliteitsscan Dorpshuizen

In 2020 krijgen in totaal 16 dorpshuizen een vitaliteitsscan van de dorpshuizen. Doel is om aan de hand van deze scan de dorpshuizen toekomstbestendiger te maken. Door de vitaliteitsscan breder in de gemeente in te zetten, ontstaat synergie. De kosten van deze scans bedragen in totaal 25.000 euro en deze kosten dekken we vanuit de bestemmingsreserve Robuust subsidiebeleid.

Dijkversterking

Meekoppelkansen dijkversterking (projecten Gorinchem-Waardenburg (GoWa) en Tiel-Waardenburg (TiWa)) o.a. Gastvrije Waaldijk

De planuitwerkingsfase van de twee dijkversterkingsprojecten komt tot een afronding. De dijkversterkingsmaatregelen en meekoppelkansen zijn inmiddels concreet. In de tweede helft van 2020 zijn de (financiële) afspraken over de meekoppelkansen opgenomen in een samenwerkingsovereenkomst. Start van de uitvoering van de overeengekomen afspraken is beoogd vanaf 2021, zo veel als mogelijk gekoppeld aan de uitvoering van de dijkversterkingsprojecten. De reservering van 2020 van 50.000 euro moet beschikbaar blijven en zal in 2021 besteed worden. Voorgesteld wordt om de bedragen van 2020-2023 (totaal 1.400.000 euro) toe te voegen aan de Bestemmingsreserve Dijkversterking.

Meekoppelkansen dijkversterking Optimalisatie inrichting / Gastvrije Waaldijk

De meekoppelkansen bij de dijkversterkingsprojecten zijn nader uitgewerkt. Een belangrijke kans hierbij is een weginrichting conform de Gastvrije Waaldijk. Voor een optimale aansluiting van de weginrichting op de dijk op het aangrenzende wegennetwerk zijn financiële middelen beschikbaar gesteld. Voor 2020 was een onttrekking aan de bestemmingsreserve optimalisatie weginrichting/Gastvrij Waaldijk geraamd van 25.000 euro. Deze mag worden doorgeschoven naar 2021. De reserveringen voor de navolgende jaren blijft voorsnog ongewijzigd (totaal 600.000 euro).

Onderhoud openbare verlichting

Zoals bij de jaarrekening 2019 is gemeld heeft de uitvoering van het onderhoud aan de openbare verlichting vertraging opgelopen. Dit is vooral veroorzaakt door het beëindigen van een regionaal aanbesteed onderhoudscontract (afspraken door aannemer werden niet nagekomen). Onderhoud dat in 2019 gepland was, is doorgeschoven naar 2020 en de uitvoering daarvan vindt thans plaats. Hiervoor zijn, naast het reguliere onderhoudsbudget, extra middelen nodig ter grootte van 241.000 euro (regulier onderhoud, vervanging verlichting Voorstraat Beesd, herstel na aanrijdingen). Het saldo in de bestemmingsreserve openbare verlichting is toereikend om hiervoor in te zetten. Wij stellen voor dit bedrag te onttrekken aan de bestemmingsreserve openbare verlichting (groot 500.000 euro).

Glasvezelnetwerk

Regio Rivierenland heeft de aanleg van glasvezel in het buitengebied van diverse gemeenten in Regio Rivierenland aanbesteed waaronder ook gemeente West Betuwe. Hiervoor is een Gemeenschappelijke Regeling opgezet en is ondergebracht in de "Uitvoeringsorganisatie Breedbandnetwerk Rivierenland (UBR)".

Naast de aanleg van glasvezel in het buitengebied wordt ook glasvezel aangelegd in diverse kleine kernen. Dit jaar nog start de uitvoering van het project en loopt door tot en met het eerste kwartaal 2022. Uit de leges van het project (988.000 euro) dekken we de kosten en mogelijk dat het project in

2022 met een positief saldo afsluit. Wij stellen voor om voor het project een bestemmingsreserve in te richten en deze na beëindiging van het project weer op te heffen.

Watervelden HCG

Van de hockeyvereniging in Geldermalsen (de enige in West Betuwe) zijn de beide hockey zandvelden inclusief ondergronden afgekeurd door de hockeybond. Er is dispensatie gekregen tot einde seizoen 2020-2021. Deze beide velden en ondergronden moeten uiterlijk in 2021 vervangen worden (voorwaarden voor dispensatie). Overeenkomstig het kunstgrasbeleid van de voormalige gemeente Geldermalsen betaalt HCG 25% van de investeringskosten. De extra investeringskosten van de zandvelden naar watervelden bedragen 256.000 euro. Er ontstaan voornamelijk extra kosten doordat de onderbouw vervangen moeten worden. Hier was geen rekening mee gehouden. Dit zou ook noodzakelijk zijn bij vervanging naar zandvelden. Ook is er rekening gehouden met de SPUK-vergoeding (Specifieke uitkering stimulering sport) die we ontvangen. De extra afschrijvingslasten van 8.050 euro worden ten laste van de bestemmingsreserve dekking afschrijvingslasten sportterreinen van de voormalige gemeente Geldermalsen gebracht. Doordat er de afgelopen jaren vervangingsinvesteringen zijn doorgeschoven is er voldoende ruimte binnen de bestemmingsreserve om deze lasten op te vangen. Het sportbeleid van de drie voormalige gemeenten moet nog worden geharmoniseerd.

Bibliotheek

Het college heeft de subsidie voor Bibliotheek Rivierenland voor 2020 vastgesteld op 1.094.013 euro. Dit is inclusief 29.978 euro voor indexering. De indexering wordt ten laste van de stelpost prijsstijgingen gebracht.

WMO zorg ambulant 18+

De gemeente Nijmegen is voor de regio Gelderland-Zuid centrumgemeente voor de uitvoering van de WMO-taken beschermd wonen en maatschappelijke opvang. In het verlengde hiervan stelt het Rijk budget aan Nijmegen beschikbaar. Door binnen beschermd wonen in te zetten op extramuralisering en een andere wijze van inkoop heeft de gemeente Nijmegen een reserve opgebouwd. Een gedeelte hiervan wordt aan de individuele gemeenten uitbetaald. Voor deze uitbetaling is het inwoneraantal als verdeelsleutel gebruikt. Voor West Betuwe betekent dit dat we voor 2020 24.722 euro van de gemeente Nijmegen ontvangen. Dit bedrag is niet vrij besteedbaar. In het regionale beleidsplan Samen Dichtbij 2018-2020 zijn 25 voorstellen opgenomen die (per cluster) van gemeenten moeten worden opgepakt. De 24.722 euro worden ingezet om deze voorstellen verder uit te werken (of te wel het is een innovatiebudget). Dit betekent dat deze 24.722 euro geen financieel geen voordeel is voor de gemeente, omdat het bestemd is voor een specifiek doel.

Meerjarenonderhoudsplan Dorpshuizen

Het college heeft opdracht gegeven om voor 15 dorpshuizen een duurzaam meerjarenonderhoudsplan op te stellen. De kosten van 30.000 euro worden ten laste van de bestemmingsreserve Robuust subsidiebeleid gebracht.

Leefbaarheidsinitiatieven

Conform het coalitieakkoord 2020-2022 valt het restant kernenbudget (10.000 euro per kern) niet vrij ten gunste van de algemene reserve maar blijft beschikbaar voor leefbaarheidsinitiatieven. Het restant van dit budget wordt jaarlijks toegevoegd aan de BR leefbaarheid.

Vervanging bedrijfswagens buitendienst

Het college heeft op 16 juni besloten om voor de vervanging van 10 voertuigen over te gaan tot lease. De totale leasekosten worden gedekt uit het verlagen van reguliere onderhoudsbudgetten en de lagere toevoeging aan de bestemmingsreserve dekking afschrijving tractie. Voor 2020 is dit voor een periode

van twee maanden en bedraagt dit 19.125 euro. In 2021 bedragen deze uitgaven 114.925 euro. Deze zijn opgenomen in de primitieve begroting 2021.

Project actualisatie grondgebruik

In 2020 hebben de grondverkoop van percelen en de verkoop van overhoeken een hogere opbrengst van 160.700 euro. Hier tegenover staan uitvoeringskosten van eveneens 160.700 euro. Indien aan het einde van het jaar blijkt dat er een overschot is door nog meer verkopen in relatie tot de kosten, dan wordt dit bedrag toegevoegd aan de bestemmingsreserve pilot aanpak oneigenlijk gebruik gemeentegrond. Dit conform op basis van bestaand beleid van voormalig Geldermalsen.

Voortgang taakstelling Fysiek Domein

In de begroting 2020 is een taakstelling van 150.000 euro opgelegd aan het Fysieke Domein (onderhoud openbare ruimte). Deze taakstelling was centraal verwerkt in de begroting 2020, maar wordt nu procentueel verdeeld over de diverse beheerdisciplines waardoor er verschuivingen in de programma's plaatsvinden.

Voor het beheerplan onderhoud gebouwen wordt de toevoeging aan de bestemmingsreserve onderhoud gemeentelijke gebouwen structureel met 37.500 euro verlaagd, de toevoeging aan de bestemmingsreserve civiele kunstwerken en de bestemmingsreserve beschoeiingen worden beide met 1.000 euro verlaagd. Voor het beheerplan begraafplaatsen wordt de toevoeging aan de voorziening onderhoud beheerplan begraafplaatsen structureel met 9.000 euro verlaagd. Voor de sportvelden verlagen we 6.000 euro op de toevoeging van de reserve afschrijvingslasten sportvelden. De volledige taakstelling is reeds structureel verwerkt in de begroting 2021.

Personeelslasten

Er heeft een doorrekening plaatsgevonden van de salarislasten inclusief de taakstelling personeel en de inhuur. Het resultaat van de doorrekening is budgettair neutraal, echter wel programma overstijgend. Voor 15.000 euro wordt een bedrag onttrokken aan de bestemmingsreserve Pilot aanpak oneigenlijk gebruik gemeente grond.

4. Actualisatie risico's

Na het opstellen van de eerste bestuursrapportage zijn de volgende nieuwe risico's ontstaan en bestaande risico's gewijzigd:

(Deels) vervallen risico's

Enkele risico's zijn inmiddels vervallen of werkelijkheid geworden en verwerkt in deze bestuursrapportage. Het gaat met name om het risico voor vroegsignalering schulden, stijging tarieven huishoudelijke hulp, begrotingen verbonden partijen waarop een zienswijze was ingediend.

Voor een aantal risico's hebben we meer inzicht in de bedragen of de kans dat de risico's zich voordoen opnieuw ingeschat. De risico's waarbij de kans, en dus het gewogen risicobedrag verlaagd is, zijn: vervanging bomen, bestuurlijke agenda Werkzaam Rivierenland, decentralisatie beschermd wonen en maatschappelijke opvang, herverdeling gemeentefonds.

Wmo en Jeugdzorg open einde regelingen

In deze bestuursrapportage constateren we wederom een toename van de kosten van Wmo en Jeugdzorg. Los van de maatregelen die genomen worden in het beleidsplan sociaal domein, moeten we rekening houden met autonome ontwikkeling van de zorgvraag. Bijvoorbeeld door toenemende vergrijzing of verhuizingen. Wat we ook doen aan maatregelen om het gebruik van dure zorg terug te dringen, de Wmo en Jeugdzorg blijven open einde regelingen. Daarom is het belangrijk om in de risicoparagraaf rekening te houden met een overschrijding van 5% met een vooralsnog hoge kans dat het risico zich voordoet.

Risico: € 1.050.000

Transitiekosten beleidsplan sociaal domein

Voor het terugdringen van de tekorten in het sociaal domein en het bereiken van de transformatie van de Wmo en de Jeugdzorg stelden wij het beleidsplan Bouwen aan sociale kracht 2021-2024 op. De transitiekosten 2021 en 2022 en de verwachte besparing in die jaren hebben we structureel verwerkt in de begroting 2021-2024. De mogelijke besparingen vanaf 2023 zijn opgenomen in de groslijst van ombuigingsmaatregelen voor de begroting. De verwachte transitiekosten voor 2023 en 2024 zijn in beeld gebracht, maar worden afhankelijk van de midterm review in 2022 in deze omvang daadwerkelijk nodig. Daarom nemen we die bedragen op in de risicoparagraaf met een hoge kans.

Risico 2023 en 2024: € 800.000

Participatiewet open einde regeling

De GR Werkzaam voert in opdracht van (onder andere) West Betuwe de Participatiewet uit. Dit is een open eind regeling, waarbij steeds onzeker is of de rijksbijdrage toereikend is ter bekostiging van de feitelijke kosten. Tot op heden hebben we dit risico niet gekwantificeerd. In de tweede helft 2020 worden keuzes gemaakt over een andere verdeelsystematiek. Intentie van de nieuwe verdeelsystematiek is meer waarborgen in te bouwen waardoor de kans op een beroep op extra gemeentelijke middelen wordt geminimaliseerd. Als gevolg van deze discussie moet rekening worden gehouden met een extra structurele verhoging van de gemeentelijke bijdrage aan Werkzaam. Deze kan worden beschouwd als een verzekering van het risico van de Participatiewet

Risico: PM

COVID-19

Bij het opstellen van de jaarrekening 2019 zijn we gestart met het inventariseren van de risico's als gevolg van de COVID-19 pandemie. Een aantal van deze risico's heeft zich inmiddels voorgedaan, maar bij het opstellen van de bestuursrapportage waren de financiële effecten nog niet allemaal bekend. Wij verwachten hier bij de decemberwijziging meer inzicht in te kunnen geven.

Risico's totaal:

Bedragen x € 1.000

	Risicobedrag ongewogen	Risicobedrag gewogen				
		2020	2021	2022	2023	2024
Eerste bestuursrapportage 2020	15.995	11.407	596	1.591	2.416	3.241
Tweede bestuursrapportage 2020	10.999	10.463	1.147	1.751	2.888	3.426

Het risicobedrag ongewogen betreft de risico's 2020. De risico's voor 2020 zijn afgedekt door het weerstandsvermogen. De risico's vanaf 2021 hebben mogelijk effect op de begrotingscijfers.

5. Onderhoud kapitaalgoederen (technische wijzigingen)

Omzetten voorziening beheerplan gebouwen, wegen en openbare verlichting naar bestemmingsreserve

In januari 2020 is de notitie materiële vaste activa januari 2020 van de commissie BBV verschenen die de regelgeving met betrekking tot (onderhouds)voorzieningen heeft aangescherpt. Belangrijkste wijziging is dat voor onderhoudsvoorzieningen het onderliggend beheerplan niet ouder mag zijn dan vijf jaar. Bovenvermelde beheerplannen voldoen hier niet aan en zijn dit jaar ook nog niet geactualiseerd. Voorzieningen op basis van een onderliggend beheerplan waren alleen ingesteld voor de voormalige gemeente Geldermalsen. Op deze voorzieningen mogen alleen kosten verantwoord worden van areaal van deze voormalig gemeente. Bij de jaarrekeningcontrole 2019 zijn een aantal voorzieningen omgezet in een bestemmingsreserve. Voorgesteld wordt om de toevoegingen aan deze 3 voorzieningen (inclusief saldo) om te zetten in een bestemmingsreserve (tot er een geharmoniseerd beheerplan is). Ook wordt voorgesteld om de jaarbudgetten van de andere 2 voormalige gemeenten toe te voegen aan deze bestemmingsreserve.

6. (Restant) kredieten

Krediet Watervelden HCG

Voor de vervanging van de watervelden HCG is een krediet benodigd van 1.092.000 euro. De totale afschrijvingslasten dekken we vanuit de bestemmingsreserve Dekking afschrijvingslasten sportterreinen. Voor verdere toelichting verwijzen we naar hoofdstuk 3 Budgetneutrale aanpassingen.

Bijlage 1 Toelichting Gemeentefonds Septembercirculaire 2020

In de meicirculaire 2020 is aangekondigd dat de accessen voor de uitkeringsjaren 2020 en 2021 worden vastgeklemd op het niveau dat toen is gepubliceerd. Dit als onderdeel van het compensatiepakket COVID-19. Dat geeft rust en stabiliteit in een roerige tijd. Een mogelijke toe- of afname van de rijksuitgaven leiden in die jaren dus niet tot wijziging van het accres. Het is voor de fondsbeheerders aanleiding om evenmin bijstellingen van de accessen vanaf 2022 te publiceren. Daarom is deze septembercirculaire in beleidsmatige zin geen "spannende" circulaire.

BTW-compensatiefonds (BCF)

Het BCF-plafond bedraagt 3,25 miljard euro voor gemeenten in 2020. Als de gezamenlijke declaraties onder het plafond blijven wordt het verschil in het gemeentefonds gestort. Bij overschrijding van het plafond volgt een uitname. Het plafond muteert jaarlijks met het accrespercentage. Door de bevrozing van het accres in 2020 en 2021 is het plafond in die jaren ook gefixeerd. In het systeem is opgenomen dat jaarlijks bij de septembercirculaire een voorschot wordt verstrekt op de verwachte overschrijding van dat kalenderjaar. Het aandeel van West Betuwe in dit voorschot is ongeveer 226.000 euro.

Jeugdhulp

Voor 2022 wordt eenmalig aanvullend 300 miljoen euro toegevoegd aan de algemene uitkering voor het jeugdhulpbudget. Bij de meicirculaire 2019 was daarvoor reeds 1 miljard euro beschikbaar gesteld voor de periode 2019 – 2021. Dat was in de tranches van 400 - 300 - 300 miljoen euro. Momenteel vindt onderzoek plaats naar de kosten die gemeenten maken voor jeugdhulp. De uitkomst wordt eind dit jaar verwacht en die zal dienen als input voor de komende kabinetsformatie. Voor West Betuwe gaat het in 2022 om een incidenteel extra bedrag van ongeveer 622.000 euro. Omdat de middelen tot en met 2021 bij de eerste bestuursrapportage 2020 zijn ingezet voor de tekorten op het sociale domein, wordt voorgesteld dit ook met de extra middelen voor 2022 te doen en het extra bedrag te laten vrijvallen ten gunste van de algemene middelen.

Tijdelijk vervallen opschalingskorting

In de rijksbegroting is een structurele (oplopende) korting van 975 miljoen euro voor het gemeentefonds opgenomen. Incidenteel wordt de korting in 2020 en 2021 niet doorgevoerd, maar vanaf 2022 wordt de korting weer op de bestaande wijze doorgevoerd. Voor 2020 en 2021 levert dit incidentele voordelen op van respectievelijk 163.000 euro en 371.000 euro.

Verkiezingen 2021 (COVID-19)

In 2020 ontvangen we 107.900 euro van het rijk voor de extra kosten van de Tweede Kamerverkiezingen in 2021 als gevolg van COVID-19. Voorgesteld wordt om deze bijdrage in 2020 te storten in een nieuwe bestemmingsreserve Verkiezingen.

Waterschapsverkiezingen

In 2023 worden weer waterschapsverkiezingen gehouden. Voor de gemeentelijke kosten wordt vanaf 2020 via het gemeentefonds een compensatie van ongeveer 8.500 euro per jaar ontvangen. Voorgesteld wordt om deze bijdragen ook te storten in de nieuwe bestemmingsreserve Verkiezingen. Daarnaast wordt voorgesteld om de huidige geraamde lasten voor de verkiezingen toe te voegen aan deze reserve om de kosten geleidelijk over de jaren te egaliseren. Dit is wenselijk omdat enerzijds niet alle ritmes hetzelfde zijn (Europese Parlementsverkiezingen zijn om de vijf jaar in plaats van om de vier jaar) en anderzijds zijn niet alle verkiezingen gelijk qua lasten (gemeenteraadsverkiezingen zijn naar verhouding duurder dan bijvoorbeeld de provinciale en landelijke verkiezingen).

COVID-19

In de brief aan de Tweede Kamer van 31 augustus is het tweede compensatiepakket voor COVID-19 bekend gemaakt. De effecten daarvan hebben de fondsbeheerders nu in de septembercirculaire verwerkt. In het tweede compensatiepakket is opgenomen:

- Compensatie van misgelopen inkomsten uit precariobelasting (terrassen) en markt- en evenementenleges (20 miljoen euro);
- Aanvullende compensatie voor de periode van 1 juni tot en met 31 december voor het in stand houden van de lokale en regionale culturele infrastructuur (60 miljoen euro);
- Compensatie van extra uitgaven voor buurt- en dorpshuizen (17 miljoen euro);
- Compensatie voor extra toezichts- en handhavingstaken voor onder andere de extra inzet van boa's en de extra verkeersmaatregelen (50 miljoen euro);
- Compensatie voor het in stand houden van lokale vrijwilligersorganisaties jeugd, zoals scouting en speeltuinen (7,3 miljoen euro);
- Compensatie voor noodopvang van kinderen van ouders met een cruciaal beroep (23 miljoen euro);
- Compensatie voor het tijdelijk niet innen van eigen bijdragen voor WMO/abonnementstarief (18 miljoen euro);
- Aanvullende compensatie voor de periode van 1 juni tot en met 31 december voor het opvangen van de exploitatietekorten van de Sociale Werkbedrijven (50 miljoen euro extra ten opzichte van de compensatie in het eerste pakket).

In totaal gaat het om een compensatie van ongeveer 527.200 euro. Deze middelen worden geoormerkt voor de hogere uitgaven en lagere inkomsten als gevolg van COVID-19.

Overige taakmutaties

- Brede aanpak dak- en thuisloosheid (17.628 euro in 2020 en 32.051 euro in 2021). Het kabinet stelt voor de aanpak van dak- en thuisloosheid een financiële impuls beschikbaar van in totaal 200 miljoen euro voor 2020 en 2021. Zowel in 2020 als 2021 wordt een bedrag van 67,5 miljoen euro verdeeld over 21 centrumgemeenten. De 312 regiogemeenten ontvangen ieder een bedrag van 17.628 euro in 2020 en 32.051 euro in 2021. De overige 22 centrumgemeenten kunnen in aanmerking komen voor een bijdrage vanuit het resterende budget van 45,5 miljoen euro in 2021;
- Gezond in de stad (13.350 euro per jaar in 2020 tot en met 2022). In het kader van het actieprogramma Kansrijke Start zijn bij de mei- en decembercirculaire 2019 middelen via een decentralisatie-uitkering aan het gemeentefonds toegevoegd voor GIDS-gemeenten (Gezond in de stad). Deze gemeenten willen een lokale coalitie vormen rondom de eerste 1000 dagen van kinderen. Niet deelnemende gemeenten zijn begin februari 2020 geïnformeerd dat er een derde tranche van deze impuls beschikbaar komt. Zij hebben zich in de periode van begin februari tot medio april 2020 kunnen aanmelden voor deze derde tranche. Bij deze circulaire is de derde tranche aan het gemeentefonds toegevoegd;
- Versterking omgevingsveiligheidsdiensten (15.000 euro per jaar in 2021 tot en met 2024). Gemeenten ontvangen jaarlijks in het kader van cluster 4 van de meerjarenagenda omgevingsveiligheid 2021-2024 een bedrag van in totaal 3,8 miljoen euro. De middelen zijn bedoeld voor lokale versterking omgevingsveiligheid. Dit geeft gemeenten de ruimte om te komen tot lokale prioriteiten bij de uitvoering van omgevingsveiligheidsbeleid. Op die wijze wordt omgevingsveiligheid goed lokaal ingebed;
- Bonus beschut werk (91.296 euro in 2020). De bonus beschut werk wordt in 2020 uitgekeerd voor de creatie en de continuering van beschut werkplekken in 2019. Het totaal van de uitgekeerde reguliere bonussen in 2020 over het jaar 2019 bedraagt 12,7 miljoen euro. Dit is de laatste uitbetaling van de bonus omdat de bonusregeling liep tot en met 2019 met een laatste uitbetaling in 2020. Voor de uitbetaling van de bonussen beschut werk was 26 miljoen euro gereserveerd in 2020. Hierdoor resteert van het totaal beschikbare budget 13,3 miljoen

euro. Conform de motie Bruins is dit resterende bedrag van de bonusregeling naar rato verdeeld over de gemeenten die beschutte werkplekken gerealiseerd hebben;

- Handhaving energielabel C kantoren (1.700 euro in 2020). In het Bouwbesluit is vastgelegd dat per 1 januari 2023 een kantoor energielabel C of beter moet hebben om nog als kantoor gebruikt te mogen worden. Deze wetgeving moet gehandhaafd worden. Het bevoegd gezag is de gemeente. Dit betreft enkel de bijdrage voor 2020. Er vinden nog gesprekken plaats over de bijdrage vanaf 2021.

De taakmutaties worden geormerkt voor de te maken kosten.

Overige mutaties (vooral ontwikkeling van de uitkeringsbasis)

Bij het begrip ontwikkeling van de uitkeringsbasis hebben we het over de mutaties van de landelijke aantallen inwoners, woonruimten, leerlingen, uitkeringsgerechtigden, WOZ-waarden etc. In de veronderstelling dat het te verdelen bedrag niet toeneemt als de hoeveelheid (Q) stijgt, dan zal per maatstaf het maatstafgewicht (P) evenredig moeten dalen. Dat is een ingewikkelde methode en daarom wordt gekozen voor een eenvoudiger oplossing, in casu, de daling van de uitkeringsfactor. Gemeenten kunnen deze korting goedmaken door evenredig te stijgen met de aantallen. Groeigemeenten lukt dat makkelijk, de plattelandsgemeenten moeten hier veelal een veer laten, om helemaal maar niet te spreken over krimpgemeenten. Voor West Betuwe is er in 2020 en 2021 nog sprake van een plus, maar structureel is er sprake van een kleine min.

Nieuw verdeelstelsel

Algemeen

Zoals bekend wordt de invoering van de nieuwe verdeling van het gemeentefonds met één jaar uitgesteld, van 2021 naar 2022. Voor het klassieke deel was aanvullend onderzoek nodig en voor het sociaal domein is een nadere analyse van de uitschieters gewenst. De onderzoeken zijn gereed. Eind september/begin oktober worden de VNG en de ROB geconsulteerd, waarbij ook de herverdeeleffecten per gemeente worden gepubliceerd uitgedrukt in een bedrag per inwoner. Ook de overgangsregeling c.q. ingroeieregeling wordt dan bekend gemaakt. Eind november gaat een definitief voorstel naar de Tweede Kamer. Verwerking van de uitkomsten vindt plaats in de decembercirculaire 2020. Zo wordt voorkomen dat dit onderwerp op landelijk niveau een item wordt tijdens de campagne voor de verkiezingen van de Tweede Kamer op 17 maart 2021.

Het aanvullend onderzoek voor het klassieke domein was vooral gericht op het verkrijgen van een betere aansluiting van de verdeelformules op de noodzakelijke kosten van gemeenten. Daarnaast bleken de tot nu toe ontwikkelde verdeelformules de bestaande knelpunten nog niet op te lossen. De verdeling van het sociaal domein stond in principe vast. Onderzoeksbureau AEF onderzocht aanvullend onder andere hoe uitschieters over het land zijn verdeeld of over grootteklassen. Informatie over de inhoudelijke achtergronden van de uitschieters kan mede input zijn voor eventuele flankerende maatregelen bij de invoering van de nieuwe verdeling. Bij flankerende maatregelen kan gedacht worden aan duur en omvang van de overgangsmaatregelen.

Gedurende de onderzoeksperiode moesten nog (bestuurlijke) keuzes te worden gemaakt op aspecten die zowel het klassieke als het sociaal domein raken. Te denken valt aan de mate waarin de verdeling rekening houdt met de eigen inkomsten van gemeenten.

Beschermd Wonen

Onderzoeksbureau AEF werkt aan een nieuw objectief verdeelmodel voor beschermd wonen, met bijbehorend ingroeiepad. Uitgangspunt is de gedachte van sociale inclusie, conform het advies van de commissie Dannenberg: de doelgroep zoveel mogelijk in gewone wijken, in de eigen omgeving ondersteunen. De taak en de bijbehorende middelen gaan van centrumgemeenten naar alle

gemeenten. Er is sprake van een geleidelijke invoering; de doordecentralisering beperkt zich tot nieuwe cliënten en er is sprake van een ingroepad van 10 jaar vanaf 2022. Dit jaar wordt definitieve besluitvorming over de invoering van het nieuwe verdeelmodel verwacht. Meer informatie volgt in de decembercirculaire 2020.

Jeugdzorg

Het woonplaatsbeginsel behelst het principe dat de gemeente waar een cliënt uit afkomstig is verantwoordelijk is voor de kosten. Daar past een objectief verdeelstelsel bij. Invoering van dit woonplaatsbeginsel is uitgesteld van 2021 naar 2022, net als het algemene stelsel. Dat geeft gemeenten ruimte om administratieve processen rond dit beginsel in te regelen. Uitstel heeft wel tot gevolg dat voor 2021 nog het oude principe geldt van het historisch stelsel. Ofwel, we krijgen wat we twee jaar geleden aan (zorg)kosten maakten.